

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

NÁLEZ

Ústavného súdu Slovenskej republiky

V mene Slovenskej republiky

IV. ÚS 479/2011-130

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí 12. decembra 2013 v senáte zloženom z predsedu Jána Lubyho, sudkyne Ľudmily Gajdošíkovej a sudcu Ladislava Orosza o sťažnosti Fondu národného majetku Slovenskej republiky, Drieňová 27, Bratislava, zastúpeného G. Lehnert, k. s., Mostová 2, Bratislava, konajúca prostredníctvom prokuristu a advokáta JUDr. Jána Ondruša (pôvodne zastúpeného Advokátskou kanceláriou Bizoň & Partners, s. r. o., Hviezdoslavovo námestie 25, Bratislava), vo veci namietaného porušenia jeho základného práva podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky a čl. 36 ods. 1 Listiny základných práv a slobôd, ako aj práva podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd uznesením Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 1 ObdoV/21/2010, 1 ObdoV/22/2010 z 31. mája 2011, za účasti Najvyššieho súdu Slovenskej republiky, takto

r o z h o d o l :

1. Základné právo Fondu národného majetku Slovenskej republiky podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky a čl. 36 ods. 1 Listiny základných práv a slobôd a právo podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd uznesením Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 1 ObdoV/21/2010, 1 ObdoV/22/2010 z 31. mája 2011 p o r u š e n é b o l i .

2. Najvyšší súd Slovenskej republiky je povinný uhradiť Fondu národného majetku Slovenskej republiky trovy konania v sume 314,84 € (slovom tristoštrnásť eur a osemdesiatštyri centov) na účet Advokátskej kancelárie Bizoň & Partners, s. r. o., Hviezdoslavovo námestie 25, Bratislava, do dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto nálezu.

3. Vo zvyšnej časti sťažnosti nevyhovuje.

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 20. septembra 2011 doručená sťažnosť Fondu národného majetku Slovenskej republiky, Drieňová 27, Bratislava (ďalej len „sťažovateľ“, v citáciách aj „žalovaný 1“ alebo žalovaný v I. rade), zastúpeného Advokátskou kanceláriou Bizoň & Partners, s. r. o., Hviezdoslavovo námestie 25, Bratislava, konajúcou prostredníctvom konateľa a advokáta JUDr. Juraja Bizoňa (ďalej len „pôvodný právny zástupca“), vo veci namietaného porušenia jeho základného práva podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a čl. 36 ods. 1 Listiny základných práv a slobôd (ďalej len „listina“), ako aj práva podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) uznesením Najvyššieho súdu Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“) sp. zn. 1 ObdoV/21/2010 a 1 ObdoV/22/2010 z 31. mája 2011 (ďalej aj „napadnuté uznesenie“ alebo „namietané uznesenie“).

Predmetom konania pred všeobecnými súdmi bolo rozhodovanie o určení neplatnosti odstúpenia sťažovateľa od zmluvy o odplatnom prevode akcií kúpou č. 1520/1996 uzavretej medzi žalobcom – obchodnou spoločnosťou C., spol. s r. o. (ďalej aj „navrhovateľ“ alebo „žalobca“, alebo „spoločnosť“), a sťažovateľom dňa 22. mája 1996 (jednostranným prejavom sťažovateľa 2. júla 2009, ktoré bolo spísané formou notárskej zápisnice vyhotovenej notárom M. K..., pod sp. zn. 227/99) a o uložení povinnosti žalovanému 2 (v citáciách aj „žalovaný v II. rade“, ktorým bolo pôvodne Stredisko cenných papierov

Slovenskej republiky, a. s., t. č. Centrálny depozitár cenných papierov Slovenskej republiky, a. s.) vyznačiť zmenu osoby majiteľa akcií... na účte spoločnosti.

Sťažovateľ vo svojej sťažnosti uvádza:

«Spoločnosť C., spol. s r. o. (ďalej len „žalobca“) sa v konaní proti žalovanému 1) Fond národného majetku Slovenskej republiky (ďalej len „sťažovateľ“) a žalovanému 2) Centrálny depozitár cenných papierov SR, a. s., vedenom na Krajskom súde v Bratislave pod sp. zn. 45 Cb/56/1999, domáhala aby súd určil:

a) neplatnosť odstúpenia sťažovateľa od zmluvy o odplatnom prevode akcií kúpou č. 1520/1996, uzavretej medzi žalobcom a sťažovateľom dňa 22. 05. 1996.

b) povinnosť žalovaného 2) vyznačiť zmenu osoby majiteľa akcií... Krajský súd v Bratislave rozsudkom zo dňa 13. 05. 2009, sp. zn. 45 Cb/56/1999 ako súd prvého stupňa vyhovel žalobe a určil

a) že odstúpenie sťažovateľa od zmluvy o odplatnom prevode akcií kúpou č. 1520/1996, uzavretej medzi žalobcom a sťažovateľom dňa 22. 05. 1996 vrátane dodatkov k tejto zmluve, je neplatné.

b) že žalovaný 2) je povinný vyznačiť zmenu osoby majiteľa akcií ISIN..., pôvodne evidovaných v Stredisku Cenných papierov SR na účte..., na žalobcu

c) že sťažovateľ a žalovaný 2) sú povinní nahradiť žalobcovi náhradu trov konania, o ktorých rozhodne prvostupňový súd osobitným uznesením. (ďalej len „Rozsudok KS BA“)

Samostatným uznesením zo dňa 18. 05. 2009, sp. zn. 45 Cb/56/1999-1445 Krajský súd v Bratislave zaviazal žalovaných 1) a 2) nahradiť žalobcovi spoločne a nerozdielne trovy konania (ďalej len „Uznesenie o trovách“).

Proti Rozsudku KS a Uzneseniu o trovách podali sťažovateľ aj žalovaný 2) v zákonnej lehote odvolania. O odvolaniach rozhodoval ako odvolací súd Najvyšší súd Slovenskej republiky, v konaniach vedených pod sp. zn. 3 Obo/76/2009 vo veci odvolania proti Rozsudku KS a 3 Obo/78/2009 vo veci odvolania proti Uzneseniu o trovách.

Dňa 07. 07. 2009, t. j. v priebehu odvolacieho konania bol žalobca vymazaný z Obchodného registra Okresného súdu Bratislava I.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd odvolací, rozhodol o zastavení odvolacích konaní vedených pod sp. zn. 3 Obo/76/2009 a 3 Obo/79/2009 s poukazom na ustanovenia

§ 19, § 103, § 107 ods. 4, § 211 ods. 2 OSP a § 68 ods. 1 ObZ, a to uznesením zo dňa 16. 12. 2009, sp. zn. 3 Obo/76/2009-1495 vo veci odvolania proti Rozsudku KS BA a uznesením zo dňa 16. 12. 2009, sp. zn. 3 Obo/78/2009-1493 vo veci odvolania proti Uzneseniu o trovách konania (ďalej spolu len „Uznesenia NS SR“). Uznesenia NS SR Najvyšší súd Slovenskej republiky odôvodnil tým, že z výpisu z Obchodného registra Okresného súdu Bratislava I, oddiel Sro, vložka číslo... mal preukázané, že žalobca v priebehu odvolacích konaní zanikol bez právneho nástupcu, tým, že bol dňa 07. 07. 2009 vymazaný z obchodného registra.

Proti Uzneseniam NS SR podali sťažovateľ aj žalovaný 2) v zákonnej lehote dovolanie.

Sťažovateľ odôvodnil podané dovolanie tým, že postupom odvolacieho súdu mu bola odňatá možnosť konať pred súdom [dovolací dôvod podľa § 237 písm. f) OSP] a tým, že ten, kto v konaní vystupoval ako účastník konania, nemal spôsobilosť byť účastníkom konania [dovolací dôvod podľa § 237 písm. b) OSP]. Uviedol, že vydaním Uznesení NS SR došlo k vytvoreniu zmätočného stavu, nakoľko nimi neboli zrušené prvostupňové rozhodnutia (Rozsudok KS a Uznesenie o trovách). Zastavením odvolacích konaní vedených pod sp. zn. 3 Obo/76/2009 a 3 Obo/79/2009 bez zrušenia prvostupňových rozhodnutí odvolací súd spôsobil, že prvostupňové rozhodnutia, určujúce práva a povinnosti žalobcovi, nadobudli právoplatnosť, napriek skutočnosti, že žalobca nemal spôsobilosť byť nositeľom práv a povinností. Sťažovateľ žiadal, aby dovolací súd zrušil Uznesenia NS SR ako aj prvostupňové rozhodnutia (Rozsudok KS a Uznesenie o trovách) a zastavil konanie.

Žalovaný 2) odôvodnil podané dovolanie tými istými dovolacími dôvodmi ako sťažovateľ. K dovolaniu dodal, že odvolací súd konal v rozpore so zásadou jednotnosti konania, keď zánik spôsobilosti žalobcu byť účastníkom konania riešil iba vo vzťahu k odvolacím konaniam vedeným pod sp. zn. 3 Obo/76/2009 a 3 Obo/79/2009, a nie vo vzťahu ku konaniam ako celkom. Žalovaný 2) žiadal, aby dovolací súd napadnuté Uznesenia NS SR zrušil a vec vrátil odvolaciemu súdu na ďalšie konanie, alternatívne aby napadnuté Uznesenia NS SR zmenil tak, že Rozsudok KS a Uznesenie o trovách zruší a konanie zastaví.

V priebehu dovolacieho konania vydal Najvyšší súd Slovenskej republiky ako odvolací súd:

a) doplniace uznesenie sp. zn. 3 Obo/76/2009 zo dňa 10. 03. 2010, ktorým doplnil uznesenie zo dňa 16. 12. 2009, sp. zn. 3 Obo/76/2009-1495 o výrok „Rozsudok Krajského súdu v Bratislave č. k. 45 Cb/56/1999-1406 zo dňa 13. mája 2009 zrušuje a konanie zastavuje.“

b) doplniace uznesenie sp. zn. 3 Obo/78/2009 zo dňa 10. 03. 2010, ktorým doplnil uznesenie zo dňa 16. 12. 2009; sp. zn. 3 Obo/78/2009-1493 o výrok „Uznesenie Krajského súdu v Bratislave č. k. 45 Cb/56/1999-1445 zo dňa 18. mája 2009 zrušuje a konanie zastavuje.“. (ďalej spolu len „Doplniace uznesenia“)

Doplniace uznesenia, ktorými bol zrušený Rozsudok KS a Uznesenie o trovách a konanie vedené na Krajskom súde v Bratislave pod sp. zn. 45 Cb/56/1999 bolo zastavené, nadobudli právoplatnosť dňa 31. 03. 2010

Proti Doplniacim uzneseniam podal žalobca dovolanie zo dňa 19. 04. 2010, ktorým sa domáhal ich zrušenia. Dovolanie odôvodnil tým, že Doplniace uznesenia považuje za nezákonné a vecne nesprávne. Podľa názoru žalobcu Rozsudok KS napadnutý odvolaním sťažovateľa a žalovaného 2) sa stal v dôsledku zastavenia odvolacieho konania právoplatným dňa 06. 06. 2009, pričom k právoplatnému súdному rozhodnutiu podľa názoru žalobcu už nemožno vydať doplniace uznesenie.

Sťažovateľ vo vyjadrení k dovolaniu žalobcu navrhol dovolanie odmietnuť ako podané neoprávnenou osobou, alternatívne zamietnuť. Uvedený návrh sťažovateľ odôvodnil tým, že žalobca bol dňa 07. 07. 2009 vymazaný z obchodného registra, čím zanikol bez právneho nástupcu. Zánikom bez právneho nástupcu žalobca podľa názoru sťažovateľa stratil spôsobilosť byť účastníkom konania, teda aj spôsobilosť na podanie akéhokoľvek mimoriadneho opravného prostriedku.»

Zo sťažnosti ďalej vyplýva, že „Uznesením Okresného súdu zo dňa 13. 04. 2010, č. k. 34 Exre/955/2010, bola nariadená dodatočná likvidácia žalobcu a za dodatočného likvidátora žalobcu bol ustanovený jediný spoločník žalobcu V. S... Uvedené uznesenie nadobudlo právoplatnosť dňa 14. 04. 2010, t. j. v priebehu dovolacieho konania po vydaní Doplniacich uznesení.

Na základe podnetu sťažovateľa vydal Okresný súd Bratislava I dňa 29. 04. 2010 uznesenie, ktorým začal konanie o zrušenie dodatočnej likvidácie spoločnosti C., spol. s r.

o. a odvolanie likvidátora V. S. Sťažovateľ tvrdil, že neboli splnené podmienky na nariadenie dodatočnej likvidácie, nakoľko v čase jej nariadenia neexistoval žiaden majetok žalobcu, ktorý bolo možné likvidovať. Sťažovateľ poukázal aj na skutočnosť, že V. S. bol vymenovaný za likvidátora v rozpore so zákonom, nakoľko § 75a Obchodného zákonníka výslovne vylučuje použitie § 71 ods. 1 Obchodného zákonníka pri vymenovaní dodatočného likvidátora. Podľa sťažovateľa bolo možné za likvidátora žalobcu vymenovať iba osobu, ktorá je zapísaná do zoznamu správcov vedeného podľa osobitného zákona.

Uznesením zo dňa 24. 05. 2010, sp. zn. 33 Exre/1019/2010 Okresný súd Bratislava I zrušil dodatočnú likvidáciu žalobcu a z funkcie likvidátora odvolal V. S.

Proti tomuto uzneseniu sa odvolal žalobca aj V. S.

Uznesením zo dňa 29. 06. 2010, ktoré nadobudlo právoplatnosť dňa 16. 07. 2010 Krajský súd v Bratislave odmietol odvolanie V. S. aj odvolanie žalobcu. Dňa 16. 07. 2010 teda nadobudlo právoplatnosť aj uznesenie zo dňa 24. 05. 2010, ktorým Okresný súd Bratislava I zrušil dodatočnú likvidáciu žalobcu a z funkcie likvidátora odvolal V. S. “.

K napadnutému rozhodnutiu dovolacieho súdu sťažovateľ v sťažnosti uvádza:

«Dovolací súd uznesením zo dňa 31. 05. 2011, sp. zn. 1 ObdoV/21/2010 a 1 ObdoV/22/2010, ktoré bolo sťažovateľovi doručené dňa 19. 07. 2011 zrušil Uznesenia NS SR aj Doplniace uznesenia a vec vrátil odvolaciemu súdu na ďalšie konanie (ďalej len „napadnuté rozhodnutie“).

V napadnutom rozhodnutí dovolací súd uviedol: „Dovolací súd vzhliadol existenciu namietanej vady konania podľa § 237 písm. f) OSP, avšak nie z dôvodu uvádzaného dovolateľmi, ale z dôvodu zmätočnosti vydania oboch uznesení odvolacieho súdu o zastavení odvolacieho konania v znení ich dopĺňajúcich uznesení. Vychádzal pritom z aktuálneho stavu zápisu žalobcu v obchodnom registri. Z jeho výpisu z Obchodného registra Okresného súdu Bratislava I, oddiel: Sro... je evidentné, že žalobca je v súčasnosti existujúcim právnym subjektom pod obchodným menom: C., spol. s. r. o. v dodatočnej likvidácii, nakoľko dňa 15. 04. 2010 bola povolaná (súd chcel zrejme použiť výraz „povolená“ – pozn. sťažovateľa) dodatočná likvidácia žalobcu. Žalobca teda disponuje právnou subjektivitou. Rozhodujúci je stav v čase dovolacieho konania, kedy žalobca existuje.»

Sťažovateľ namieta, že „... postup Najvyššieho súdu Slovenskej republiky bol neústavný, pretože Najvyšší súd v napadnutom rozhodnutí nesprávne posúdil otázku existencie právnej subjektivity žalobcu tým, že opomenul aplikáciu rozhodujúcich právnych noriem a týmto postupom zasiahol do sťažovateľovho základného práva na spravodlivý súdny proces“. Je toho názoru, že boli „porušené procesné ustanovenia priznaním právnej subjektivity neexistujúcemu právnemu subjektu“.

Je tiež toho názoru, že „... Najvyšší súd Slovenskej republiky ako dovolací súd v napadnutom rozhodnutí nesprávne právne posúdil existenciu právnej subjektivity žalobcu, keď v rozpore s hmotnoprávnym ustanovením § 20a Občianskeho zákonníka a § 75a Obchodného zákonníka považoval žalobcu aj po výmaze z obchodného registra za existujúci subjekt.

Najvyšší súd Slovenskej republiky v napadnutom rozhodnutí porušil aj procesné ustanovenie § 154 ods. 1 OSP, keď nevychádzal zo stavu v čase vyhlásenia napadnutého rozhodnutia, nakoľko pri rozhodovaní ignoroval existenciu právoplatného uznesenia Okresného súdu Bratislava I zo dňa 24. 05. 2010, sp. zn. 33 Exre/1019/2010, ktorým bola zrušená dodatočná likvidácia žalobcu. Najvyšší súd Slovenskej republiky zároveň ignoroval súdne rozhodnutie, na základe ktorého bol žalobca *ex offo* vymazaný z obchodného registra, čím konal aj v rozpore s § 135 ods. 1 OSP.

Najvyšší súd Slovenskej republiky nesprávnou aplikáciou hmotnoprávnych noriem a opomenutím aplikácie § 154 ods. 1 a § 135 ods. 1 OSP dospel k nesprávnym právnym záverom o existencii právnej subjektivity žalobcu...

Ignoráciou § 154 ods. 1 a § 135 ods. 1 OSP a nesprávnou aplikáciou hmotnoprávnych noriem bolo sťažovateľovi odopreté základné právo na súdnu ochranu a spravodlivý súdny proces, keď súdna ochrana nebola poskytovaná v medziach zákonov a v zákonom predpokladanej kvalite. Súdne konanie, v ktorom dochádza k takémuto hrubému porušovaniu zákonov zo strany všeobecného súdu, nie je možné považovať za spravodlivý súdny proces, na ktorý má sťažovateľ právo.

... Postup Najvyššieho súdu Slovenskej republiky bol neústavný, pretože Najvyšší súd ignoroval existenciu právoplatného súdneho rozhodnutia, čím postupoval v rozpore

s princípom právnej istoty a porušil tým sťažovateľovo právo na súdnu ochranu a právo na spravodlivý súdny proces...

Sťažovateľ má zato, že vyššie popísaným postupom Najvyššieho súdu Slovenskej republiky, ktorý ignoroval existenciu právoplatného uznesenia Okresného súdu Bratislava I zo dňa 24. 05. 2010, sp. zn. 33 Exre/1019/2010, bol porušený princíp právnej istoty a tým aj porušené právo sťažovateľa na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy SR.

... Najvyšší súd Slovenskej republiky v namietanom súdnom konaní nezabezpečil v zákonom požadovanej kvalite procesné záruky ochrany základného práva na súdnu ochranu a základného práva na spravodlivé súdne konanie, najmä princíp právnej istoty, princíp nestrannosti a objektivity postupu konajúceho súdu a princíp rovnosti zbraní.“

Sťažovateľ navrhuje, aby ústavný súd o sťažnosti nálezom takto rozhodol:

„1. Najvyšší súd Slovenskej republiky uznesením zo dňa 31. 05. 2011, sp. zn. I ObdoV/21/2010 a I ObdoV/22/2010 porušil právo sťažovateľa domáhať sa zákonom ustanoveným postupom svojho práva na nezávislom a nestrannom súde zaručené v čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky a v článku 36 ods. 1 Listiny základných práv a slobôd a právo sťažovateľa na spravodlivé súdne konanie zaručené v čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd.

2. Uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky zo dňa 31. 05. 2011, sp. zn. I ObdoV/21/2010 a I ObdoV/22/2010 sa zrušuje v celom rozsahu a vec sa mu vracia na ďalšie konanie.“

Sťažovateľ sa tiež domáha, aby ústavný súd rozhodol aj o úhrade trov konania v sume 314,84 € do jedného mesiaca od právoplatnosti príslušného rozhodnutia v prospech pôvodného právneho zástupcu.

Ústavný súd sťažnosť sťažovateľa predbežne prerokoval podľa § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) na neverejnom zasadnutí a uznesením č. k. IV. ÚS 479/2011-24 z 10. novembra 2011 ju prijal na ďalšie konanie. Súčasne vyhovel

návrhu sťažovateľa a v súlade s § 52 ods. 2 zákona o ústavnom súde odložil vykonateľnosť uznesenia najvyššieho súdu sp. zn. 1 ObdoV/21/2010 a 1 ObdoV/22/2010 z 31. mája 2011.

Po prijatí sťažnosti na ďalšie konanie ústavný súd vyzval najvyšší súd, aby sa vyjadril k sťažnosti a k jej prijatiu na ďalšie konanie.

Najvyšší súd reagoval na výzvu ústavného súdu tak, že voči všetkým trom členom IV. senátu ústavného súdu uplatnil 23. januára 2012 námietku predpojatosti, o ktorej I. senát ústavného súdu rozhodol uznesením č. k. I. ÚS 101/2012-14 z 29. februára 2012 tak, že nevytlčil členov IV. senátu ústavného súdu z výkonu sudcovskej funkcie v danej veci.

Najvyšší súd sa k sťažnosti vyjadril prípisom z 23. apríla 2012, doručeným ústavnému súdu 17. mája 2012, takto:

«Vyčkajúc rozhodnutia ústavného súdu o vznesenej námietke zaujatosti predsedom najvyššieho súdu voči sudcom ústavného súdu JUDr. Ľudmile Gajdošíkovej, JUDr. Ladislavovi Oroszovi a JUDr. Jánovi Lubymu, zo dňa 11. januára 2012, o ktorej ústavný súd rozhodol uznesením č. k. I. ÚS 101/2012-14 zo dňa 29. februára 2012, doručeným najvyššiemu súdu dňa 12. marca 2012, a následnom oboznámení sa s obsahom predmetnej sťažnosti, uznesením ústavného súdu č. k. IV. ÚS 479/2011-24 zo dňa 10. novembra 2011 o prijatí sťažnosti na ďalšie konanie, ako aj napadnutým rozhodnutím najvyššieho súdu, Vám zasielame nasledovné vyjadrenie:

Na najvyššom súde sa viedlo pod sp. zn. 1 ObdoV/21/2010 a 1 ObdoV/22/2010 dovolacie konanie v právnej veci žalobcu: C., spol. s r. o. v dodatočnej likvidácii..., zastúpeného Ľ. K..., proti žalovanému v I. rade: Fond národného majetku Slovenskej republiky... žalovanému v II. rade: Centrálny depozitár cenných papierov SR... o určenie neplatnosti odstúpenia od zmluvy a uloženie povinnosti žalovanému v II. rade, vedenej na Krajskom súde v Bratislave, ako súde prvostupňovom, pod sp. zn. 45 Cb/56/1999.

Predmetom dovolacieho konania bolo rozhodovanie o dovolaní žalovaného v I. rade a žalovaného v II. rade proti uzneseniu Najvyššieho súdu Slovenskej republiky č. k. 3 Obo/76/2009-1495 zo dňa 16. decembra 2009 a uzneseniu Najvyššieho súdu Slovenskej republiky č. k. 3 Obo/78/2009-1493 zo dňa 16. decembra 2009, a o dovolaní

žalobcu proti dopĺňaciemu uzneseniu Najvyššieho súdu Slovenskej republiky č. k. 3 Obo/76/2009 zo dňa 10. marca 2010 a dopĺňaciemu uzneseniu Najvyššieho súdu Slovenskej republiky č. k. 3 Obo/78/2009 zo dňa 10. marca 2010.

Najvyšší súd, ako súd odvolací, vydal dňa 16. decembra 2009 uznesenie č. k. 3 Obo/76/2009-1495, právoplatné dňa 27. januára 2010, ktorým zastavil konanie o odvolaní žalovaných v I. a II. rade proti rozsudku Krajského súdu v Bratislave č. k. 45 Cb/56/1999-1406 zo dňa 13. mája 2009, ktorým Krajský súd v Bratislave, ako súd prvého stupňa, určil neplatnosť odstúpenia žalovaného v I. rade od zmluvy o odplatnom prevode akcií kúpou č. 1520/1996, uzavretej medzi žalovaným v I. rade a žalobcom dňa 22. mája 1996 v Bratislave, vrátane dodatkov k tejto zmluve, ku ktorému došlo jednostranným prejavom žalovaného v I. rade dňa 2. júla 1999, a ktoré bolo obsahom notárskej zápisnice vyhotovenej v B. M. K., notárom so sídlom..., pod NZ 227/99; ďalej rozhodol o povinnosti žalovaného v II. rade vyznačiť zmenu osoby majiteľa akcií ISIN..., pôvodne evidovaných v Stredisku Cenných papierov SR na účte..., na žalobcu; a v poslednom výroku vyslovil, že žalovaní sú povinní zaplatiť žalobcovi náhradu trov konania, o ktorých rozhodne prvostupňový súd osobitným uznesením. Odvolací súd rozhodol o zastavení odvolacieho konania s odkazom na ustanovenia § 19, § 103 a § 107 ods. 4, § 211 ods. 2 OSP a § 68 ods. 1 Obchodného zákonníka, pretože mal z výpisu z Obchodného registra Okresného súdu Bratislava I, oddiel Sro, vložka číslo..., za preukázané, že žalobca v priebehu odvolacieho konania zanikol bez právneho nástupcu, t. j. bol vymazaný z obchodného registra dňa 7. júla 2009. O trovách odvolacieho konania rozhodol podľa § 224 v spojení s § 146 ods. 1 písm. c) OSP tak, že žiadnemu z účastníkov ich náhradu nepriznal.

Najvyšší súd, ako súd odvolací, ďalej vydal dňa 16. decembra 2009 uznesenie č. k. 3 Obo/78/2009-1493. právoplatné dňa 27. januára 2010, ktorým zastavil konanie o odvolaní žalovaných v I. a II. rade proti uzneseniu Krajského súdu v Bratislave č. k. 45 Cb/56/1999-1445 zo dňa 18. mája 2009, ktorým Krajský súd v Bratislave, ako súd prvostupňový, uložil podľa § 142 ods. 1 OSP žalovaným v I. a II. rade spoločne a nerozdielne povinnosť zaplatiť žalobcovi trovy konania v sume 1.966,85 eur s tým, že zaplatením jedného zo žalovaných zaniká v tomto rozsahu povinnosť na platenie druhého žalovaného (osobitné uznesenie v zmysle posledného výroku uznesenia

č. k. 45 Cb/56/1999-1406 zo dňa 13. mája 2009). Dôvod zastavenia odvolacieho konania, ako i rozhodnutie o trovách odvolacieho konania, boli identické s dôvodmi zastavenia odvolacieho konania i rozhodnutím o trovách odvolacieho konania v predošlom rozhodnutí pod č. k. 3 Obo/76/2009-1495 zo dňa 16. decembra 2009.

Proti obom týmto uzneseniam o zastavení odvolacieho konania (č. 1. 1493 a 1495) podali v zákonnej lehote dovolanie žalovaní v I. a II. rade.

Počas dovolacieho konania vydal Najvyšší súd Slovenskej republiky, ako súd odvolací, dňa 10. marca 2010 doplniace uznesenia sp. zn. 3 Obo/76/2009 a sp. zn. 3 Obo/78/2009, ktoré nadobudli právoplatnosť dňa 31. marca 2010. Doplniacím uznesením sp. zn. 3 Obo/76/2009 zo dňa 10. marca 2010 bolo doplnené uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky č. k. 3 Obo/76/2009-1495 zo dňa 16. decembra 2009, právoplatné dňa 27. januára 2010, o výrok: „Rozsudok Krajského súdu v Bratislave č. k. 45 Cb/56/1999-1406 zo dňa 13. mája 2009 zrušuje a konanie zastavuje.“. Doplniacím uznesením sp. zn. 3 Obo/78/2009 zo dňa 10. marca 2010 bolo doplnené uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky č. k. 3 Obo/78/2009-1493 zo dňa 16. decembra 2009, právoplatné dňa 27. januára 2010, o výrok: „Uznesenie Krajského súdu v Bratislave č. k. 45 Cb/56/1999-1445 zo dňa 18. mája 2009 zrušuje a konanie zastavuje.“. Potrebu vydania obidvoch doplniacích uznesení odvolací súd odôvodnil s poukazom na ustanovenia § 166, § 167 ods. 2, § 221 ods. 1 písm. b) a ods. 2 OSP a konštatovaním, že uzneseniami vydanými pod sp. zn. 3 Obo/76/2009 zo dňa 16. decembra 2009 a sp. zn. 3 Obo/78/2009 zo dňa 16. decembra 2009 síce odvolací súd zastavil odvolacie konanie v predmetnej veci po zistení, že v priebehu odvolacieho konania žalobca zanikol bez právneho nástupcu, ale uvedená skutočnosť nebola vyjadrená vo výrokoch rozhodnutí odvolacieho súdu vo vzťahu k rozhodnutiam súdu prvého stupňa.

Proti doplniacím uzneseniam podal v zákonnej lehote dovolanie žalobca.

Najvyšší súd, ako súd dovolací, sťažnosťou napadnutým uznesením sp. zn. 1 ObdoV/21/2010, 1 ObdoV/22/2010, zo dňa 31. mája 2011, dovolaniami účastníkov konania napadnuté uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky č. k. 3 Obo/76/2009-1495 zo dňa 16. decembra 2009 v znení doplnacieho uznesenia Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 3 Obo/76/2009 zo dňa 10. marca 2010, a uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky č. k. 3 Obo/78/2009-1493 zo dňa 16. decembra 2009 v znení

doplňacieho uznesenia Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 3 Obo/78/2009 zo dňa 10. marca 2010, zrušil a vec vrátil odvolaciemu súdu na ďalšie konanie dôvodiac ich zmätočnosťou.

Z dôvodu, že najvyšší súd tohto času s vecou súvisiaci základný súdny spis prvostupňového súdu nemá k dispozícii, mohol vychádzať len z obsahu svojho rozhodnutia, ktoré sťažovateľ namietol...

Podstata sťažovateľových námietok spočíva v jeho tvrdení, že v čase rozhodovania najvyššieho súdu, ako súdu dovolacieho, neexistoval zápis o dodatočnej likvidácii žalobcu i napriek tomu, že najvyšší súd mylne uvádza, ako kedy existoval.

V súvislosti s týmto tvrdením sťažovateľa je žiaduce dať do pozornosti ústavného súdu znenie predposledného odseku odôvodnenia (s. 11) sťažnosťou napadnutého uznesenia dovolacieho súdu, z ktorého je zjavné, že dovolací súd, rešpektujúc ustanovenie § 154 ods. 1 OSP v nadväznosti na § 167 ods. 2 OSP, rozhodoval v súlade s aktuálnym zápisom žalobcu v obchodnom registri v čase vyhlásenia svojho uznesenia, keď na margo existencie vady konania podľa § 237 písm. f) OSP, v dôsledku ktorej rozhodol o zrušení uznesení odvolacieho súdu o zastavení odvolacieho konania, ako aj na ne nadväzujúcich doplňacích uznesení odvolacieho súdu, z dôvodu ich zmätočnosti, a vrátení veci odvolaciemu súdu na ďalšie konanie, objasnil, že: „Vychádzal pritom z aktuálneho stavu zápisu žalobcu v obchodnom registri. Z jeho výpisu z Obchodného registra Okresného súdu Bratislava I, oddiel: Sro, vložka číslo... je evidentné, že žalobca je v súčasnosti existujúcim právnym subjektom pod obchodným menom: C., spol. s r. o. v dodatočnej likvidácii, nakoľko dňa 15. 4. 2010 bola povolená dodatočná likvidácia žalobcu. Žalobca teda disponuje právnou subjektivitou. Rozhodujúci je stav v čase dovolacieho konania, kedy žalobca existuje. Za tohto stavu je preto nemožné, aby sa so žalobcom, ako účastníkom konania, nekonalo ďalej, a aby bol v dôsledku zmätočných rozhodnutí odvolacieho súdu o zastavení odvolacieho konania pre jeho neexistenciu (výmaz z obchodného registra) v spojitosti s následnými doplňacími uzneseniami odvolacieho súdu o zrušení aj rozhodnutia prvostupňového súdu a zastavení celého konania, vylúčený z práv, ktoré mu, ako plnohodnotnému účastníkovi súdneho konania, zo zákona prislúchajú, a bola mu tým v konečnom dôsledku odňatá možnosť konať pred súdom. Bez zrušenia dovolaním napadnutých uznesení odvolacieho súdu by došlo k procesne neriešiteľnej situácii, keďže

žalobca je v súčasnosti existujúcim subjektom práva.“. Z tohto je zrejmá nesprávnosť tvrdenia sťažovateľa, že v čase rozhodovania dovolacieho súdu neexistoval zápis o dodatočnej likvidácii žalobcu.

Neobstoja preto ani tvrdenia sťažovateľa o neústavnosti postupu dovolacieho súdu z dôvodu nesprávneho posúdenia otázky existencie právnej subjektivity žalobcu tým, že opomenul aplikáciu rozhodujúcich právnych noriem, a týmto postupom zasiahol do sťažovateľovho základného práva na spravodlivý súdny proces. Nedošlo ani k porušeniu procesných ustanovení priznaním právnej subjektivity neexistujúcemu právnenému subjektu, pretože právny subjekt s obchodným menom: C., spol. s r. o. v dodatočnej likvidácii, v čase rozhodovania dovolacieho súdu existoval, a teda disponoval právnou subjektivitou. Ku dňu vyhlásenia rozhodnutia dovolacieho súdu (31. mája 2011) nedošlo k výmazu žalobcu z obchodného registra. K žalobcovmu výmazu z Obchodného registra Okresného súdu Bratislava I, oddiel: Sro, vložka číslo..., došlo až dňa 2. marca 2012, ako o tom svedčí výpis Obchodného registra Okresného súdu Bratislava I, oddiel: Sro. vložka číslo..., aktuálny ku dňu 23. apríla 2012, t. j. ku dňu spisania tohto vyjadrenia k predmetnej ústavnej sťažnosti (aktuálny výpis žalobcu z obchodného registra Vám pripájame ako prílohu č. 1 k tomuto vyjadreniu k ústavnej sťažnosti). V tomto smere nezodpovedá pravde ani tvrdenie sťažovateľa, že: „... Najvyšší súd Slovenskej republiky ako dovolací súd v napadnutom rozhodnutí nesprávne právne posúdil existenciu právnej subjektivity žalobcu, keď v rozpore s hmotnoprávnym ustanovením § 20a Občianskeho zákonníka a § 75a Obchodného zákonníka považoval žalobcu aj po výmaze z obchodného registra za existujúci subjekt.“...

K sťažovateľovým výhradám... najvyšší súd ozrejmuje, že v čase konania a rozhodovania dovolacieho súdu bolo síce súčasťou spisového materiálu uznesenie Okresného súdu Bratislava I sp. zn. 33 Exre/1019/2010 zo dňa 24. 05. 2010 o zrušení dodatočnej likvidácie majetku žalobcu, ale bez vyznačenej doložky právoplatnosti a vykonateľnosti. Túto skutočnosť konštatoval dovolací súd aj v odôvodnení svojho uznesenia, kde na strane 6 v odseku prvom uviedol, že žalovaný v I. rade (sťažovateľ): „... upozornil, že uznesením Okresného súdu Bratislava I sp. zn. 33 Exre/1019/2010 zo dňa 24. 5. 2010 došlo k zrušeniu dodatočnej likvidácie majetku žalobcu a k odvolaniu V. S. z funkcie likvidátora. Tvrdil, že uznesenie o zrušení dodatočnej likvidácie majetku žalobcu je právoplatné. Obe opísané uznesenia zároveň doložil, avšak bez vyznačenia doložky

právoplatnosti a vykonateľnosti na uznesení o zrušení dodatočnej likvidácie majetku žalobcu.“. Navyiac, stav zápisu žalobcu v obchodnom registri nevykazoval v čase vyhlásenia rozhodnutia dovolacieho súdu záznam o zrušení dodatočnej likvidácie jeho majetku. Dovolací súd mal tým za preukázané, že k právoplatnosti predmetného uznesenia o zrušení dodatočnej likvidácie majetku žalobcu zatiaľ nedošlo, a preto naň neprihliadal.

... bol pre konajúci súd (dovolací súd) rozhodujúci stav zápisu žalobcu v obchodnom registri v súlade s citovaným ustanovením § 154 ods. 1 OSP v nadväznosti na ustanovenie § 167 ods. 2 OSP, kde bol v čase vyhlásenia uznesenia dovolacieho súdu zapísaný žalobca ako existujúci právny subjekt s obchodným menom C., spol. s r. o. v dodatočnej likvidácii. Obchodná spoločnosť existuje aj v tom prípade, ak už nemá materiálny ani personálny substrát, ale je stále zapísaná v obchodnom registri. Existuje až dovtedy, pokiaľ nebola z obchodného registra vymazaná, k čomu v súdnej veci došlo u žalobcu dňa 2. marca 2012. Žalobca teda stratil právnu subjektivitu až výmazom z obchodného registra dňa 2. marca 2012, čiže po vyše deviatich mesiacoch od vydania sťažnosťou napadnutého uznesenia dovolacieho súdu...

Navyše je potrebné dodať, že z hľadiska formálnej publicity obchodného registra, t. j. verejnosti obchodného registra, má výpis z obchodného registra charakter verejnej listiny v zmysle § 134 OSP, čo znamená, že potvrdzuje pravdivosť toho, čo je v ňom uvedené až do tých čias, kým sa nedokáže opak. Ochrana dobrej viery sa ako jedna zo základných zásad súkromného práva prejavuje aj pri ochrane konaní v dôvere v zápis v obchodnom registri. Táto zásada sa spája s tzv. materiálnou publicitou obchodného registra. V pozitívnej forme sa materiálna publicita prejavuje tým, že zápis v obchodnom registri je účinný voči každému odo dňa, ku ktorému sa zápis vykonal. Od tohto dňa sa považujú zapísané skutočnosti za všeobecne známe a nie je možné sa odvolávať na ich neznalosť. V negatívnej forme sa materiálna publicita prejavuje tým, že ak v obchodnom registri nebola určitá skutočnosť (jej zmena, zánik), ktorá je predmetom zápisu, zaznamenaná, nemôže subjekt, ktorého sa zápis týka, namietat voči subjektu, ktorý konal v dôvere v pravdivosť v takýto zápis, že zápis v obchodnom registri nezodpovedá skutočnosti...»

Sťažovateľ vo svojom stanovisku k vyjadreniu najvyššieho súdu doručenému ústavnému súdu 30. júla 2012 poukázal na to, že «... napriek odkladu vykonateľnosti

napadnutého rozhodnutia dovolacieho súdu všeobecne súdy ďalej konali a rozhodovali. Najvyšší súd SR ako odvolací súd uznesením zo dňa 29. 03. 2012, sp. zn. 4 Obo 64/2011 a 4 Obo 65/2011 konanie zastavil a zrušil prvostupňový rozsudok a uznesenie o trovách konania. Krajský súd v Bratislave ako súd prvostupňový uznesením zo dňa 14. 05. 2012, sp. zn. 45 Cb/56/1999-1651 konanie zastavil...“.

K zrušeniu dodatočnej likvidácie spoločnosti C. «... Uznesením Okresného súdu zo dňa 13. 04. 2010, č. k. 34 Exre/955/2010, bola nariadená dodatočná likvidácia žalobcu a za dodatočného likvidátora bol ustanovený jediný spoločník žalobcu V. S. Uznesením zo dňa 24. 05. 2010, sp. zn. 33 Exre/1019/2010 Okresný súd Bratislava I zrušil dodatočnú likvidáciu žalobcu a z funkcie likvidátora odvolal V. S. Proti tomuto uzneseniu sa odvolal žalobca aj V. S.

... Uznesením zo dňa 29. 06. 2010, sp. zn. 1 Cob 203/2010, ktoré nadobudlo právoplatnosť dňa 16. 07. 2010 Krajský súd v Bratislave odmietol odvolanie V. S. aj odvolanie žalobcu. Dňa 16. 07. 2010 teda nadobudlo právoplatnosť aj uznesenie zo dňa 24. 05. 2010, ktorým Okresný súd Bratislava I zrušil dodatočnú likvidáciu žalobcu a z funkcie likvidátora odvolal V. S.

... Uznesenie Krajského súdu v Bratislave zo dňa 29. 06. 2010, sp. zn. 1 Cob 203/2010 bolo zrušené v dovolacom konaní uznesením Najvyššieho súdu Slovenskej republiky zo dňa 14. 07. 2011 z dôvodu jeho zmätočnosti. Uznesenie zo dňa 24. 05. 2010, ktorým Okresný súd Bratislava I zrušil dodatočnú likvidáciu žalobcu a z funkcie likvidátora odvolal V. S. teda na základe rozhodnutia dovolacieho súdu stratilo právnu kvalitu právoplatnosti a vykonateľnosti, avšak iba dočasne. Krajský súd v Bratislave uznesením zo dňa 31. 01. 2012, sp. zn. 1 Cob/47/2012 právoplatne potvrdil uznesenie Okresného súdu Bratislava I, ktorým bola zrušená dodatočná likvidácia žalobcu a z funkcie likvidátora bol odvolaný V. S. Platný právny stav k dnešnému dňu je teda taký, že dodatočná likvidácia žalobcu je právoplatne zrušená a V. S. nie je likvidátorom žalobcu.

... Na základe všetkých uvedených skutočností bol dňa 02. 03. 2012 V. S. vymazaný z obchodného registra ako likvidátor žalobcu a taktiež bol vymazaný dodatok „v dodatočnej likvidácii“, ktorý bol zapísaný vo výpise z obchodného registra žalobcu pri položke „Obchodné meno“.»

K právoplatnosti uznesenia o zrušení dodatočnej likvidácie žalobcu sťažovateľ vo svojom stanovisku okrem iného uviedol, že „... v čase vyhlásenia napadnutého rozhodnutia existovalo uznesenie Okresného súdu Bratislava I. zo dňa 24. 05. 2010 sp. zn. 33 Exre/1019/2010, ktorým bola zrušená dodatočná likvidácia žalobcu. Predmetné uznesenie nadobudlo právoplatnosť dňa 16. 07. 2010. Najvyšší súd SR vyhlásil napadnuté uznesenie dňa 31. 05. 2011, t. j. viac ako 10 mesiacov odo dňa nadobudnutia právoplatnosti uznesenia o zrušení dodatočnej likvidácie žalobcu. Súdne konanie o zrušení dodatočnej likvidácie sa vrátilo do štádia odvolacieho konania, t. j. zrušenie dodatočnej likvidácie žalobcu dočasne stratilo právnu kvalitu právoplatnosti až na základe uznesenia Najvyššieho súdu SR zo dňa 14. 07. 2011.

... v čase vyhlásenia napadnutého rozhodnutia bol právny stav taký, že dodatočná likvidácia žalobcu bola právoplatne zrušená. Výpis z obchodného registra zo dňa 31. 05. 2011, v ktorom bolo uvedené, že na majetok žalobcu bola povolená dodatočná likvidácia nezodpovedal skutočnému právnemu stavu. Nesprávne zapísané údaje vo výpise z obchodného registra neobstoja ako právny základ napadnutého rozhodnutia Najvyššieho súdu SR. Najvyšší súd SR mal objektívne možnosti spoľahlivo si overiť, či uznesenie Okresného súdu Bratislava I. zo dňa 24. 05. 2010 sp. zn. 33 Exre/1019/2010, ktorým bola zrušená dodatočná likvidácia žalobcu nadobudlo právoplatnosť... napríklad telefonicky alebo písomným dopytom na Okresný súd Bratislava I.

... Doložka právoplatnosti a vykonateľnosti iba deklaruje skutočnosť, že súdne rozhodnutie nadobudlo právoplatnosť a vykonateľnosť, avšak nemá konštitutívne účinky právoplatnosti.

... Súdne rozhodnutie je právoplatné vždy, ak voči nemu nemožno podať odvolanie. Právoplatnosť súdneho rozhodnutia nastáva priamo zo zákona (§ 159 ods. 1 OSP), nie vyznačením doložky právoplatnosti, ale nemožnosťou napadnúť súdne rozhodnutie odvolaním... nevyznačenie doložky právoplatnosti na súdnom rozhodnutí nie je dostatočným dôvodom na ustálenie, že toto súdne rozhodnutie nenadobudlo právoplatnosť. V prípade ak má súd pochybnosti o tom, či konkrétne súdne rozhodnutie nadobudlo právoplatnosť, mal by túto skutočnosť spoľahlivo preveriť, najmä vykonaním dopytu na príslušný súd, ktorý rozhodnutie vydal.

... V danom prípade, ak mal Najvyšší súd SR pri vyhlasovaní napadnutého rozhodnutia pochybnosti o právoplatnosti uznesenia o zrušení dodatočnej likvidácie žalobcu, mal túto náležitú preveriť najmä dopytom na Okresnom súde Bratislava I a Krajskom súde v Bratislave. Najvyšší súd SR sa však uspokojil so záverom, že predmetné uznesenie nie je právoplatné, nakoľko na ňom nie je vyznačená doložka právoplatnosti a vykonateľnosti a ďalej vychádzal iba z výpisu z obchodného registra, ktorý v čase vyhlásenia napadnutého rozhodnutia nezodpovedal skutočnému právnemu stavu.

... rozhodnutie o zrušení dodatočnej likvidácie žalobcu, ako aj otázka právoplatnosti takéhoto rozhodnutia je skutočnosť, ktorá je súdom známa z ich činnosti. V zmysle citovaného § 121 OSP sa skutočnosti známe súdu z jeho činnosti nepreukazujú a účastníci konania nie sú povinní ani navrhovať dôkazy za účelom preukázania takýchto skutočností. Najvyšší súd SR pri vyhlásení napadnutého rozhodnutia uvedenú zásadu nerešpektoval. Účastníci súdneho konania pritom v súlade s princípom právnej istoty mohli odôvodnene očakávať, že Najvyšší súd SR na právoplatné rozhodnutie o zrušení dodatočnej likvidácie žalobcu prihliadne a rozhodne v súlade s ním.“

K záväznosti výpisu z obchodného registra pre dovolací súd sťažovateľ vo svojom stanovisku okrem iného uviedol:

„... Najvyšší súd analogicky aplikuje zásady upravené v § 27 Obchodného zákonníka, pričom sa stavia do pozície tretieho subjektu, ktorý konal v dôvere v správnosť údajov zapísaných do obchodného registra. Sťažovateľa pritom stavia analogicky do pozície zapísaného subjektu, ktorý sa voči tretej osobe nemôže domáhať nesprávnosti zapísaných údajov, pokiaľ nepreukáže, že tretia osoba o nesprávnosti zapísaných údajov vedela.

... Zásada materiálnej publicity obchodného registra je právny inštitút, ktorý chráni najmä podnikateľov pri podnikateľskej činnosti. Jej zmyslom a účelom je ochrániť podnikateľa, ktorý koná v rámci svojej podnikateľskej činnosti v dobrej viere v správnosť údajov zapísaných v obchodnom registri.

... Najvyšší súd SR nie je podnikateľským subjektom, teda nie je subjektom na ktorého ochranu bola do slovenského právneho integrovaná zásada materiálnej publicity obchodného registra. Máme za to, že aplikácia negatívnej formy zásady materiálnej

publicity aplikovaná Najvyšším súdom SR v napadnutom rozhodnutí je neprimeraná a vymyká sa zmyslu a účelu tejto zásady.

... skutočnosti zapísané v obchodnom registri sú predmetom činností súdov. Súdny pritom musia svoju činnosť poznať, čo prezumuje... § 121 OSP.

... Skutočnosť, ktorá je predmetom činnosti súdov bolo aj Uznesenie Okresného súdu Bratislava I zo dňa 24. 05. 2010 sp. zn. 33 Exre/1019/2010. Je úradnou povinnosťou súdov, aby na základe právoplatného rozhodnutia o zrušení dodatočnej likvidácie obchodnej spoločnosti zabezpečili príslušný zápis v obchodnom registri a zamedzili tak vzniku právnej neistoty v dôsledku nesprávnosti zapísaných údajov. Nie je v právnom štáte prípustné, aby účastníci konania boli ukracovaní na svojich základných právach iba z dôvodu, že príslušný súd zápis v obchodnom registri nezabezpečil a iný súd sa dovoľával dobrej viery v nesprávne zapísané údaje v obchodnom registri.

... Najvyšší súd SR nemohol mať pri vyhlásení napadnutého rozhodnutia dôveru v správnosť údajov zapísaných v obchodnom registri. Najvyšší súd SR mal v čase vyhlásenia napadnutého rozhodnutia k dispozícii dôkaz, ktorý svedčil o nesúlade údajov zapísaných v obchodnom registri so skutočným právnym stavom. Týmto dôkazom bolo Uznesenie Okresného súdu Bratislava I zo dňa 24. 05. 2010 sp. zn. 33 Exre/1019/2010, ktorým bola zrušená dodatočná likvidácia žalobcu... Najvyšší súd SR však iba v dôsledku nevyznačenej doložky právoplatnosti, ktorá ako taká nemá žiadne konštitutívne účinky, ustálil, že uznesenie Okresného súdu Bratislava I zo dňa 24. 05. 2010 sp. zn. 33 Exre/1019/2010 nie je právoplatné...

... analogická aplikácia zásady materiálnej publicity obchodného registra zo strany Najvyššieho súdu SR je neprimeraná. Najvyšší súd SR nie je subjektom, ktorý sa môže odvolávať na dôveru v správnosť zapísaných údajov v obchodnom registri..."

K výmazu žalobcu z obchodného registra sťažovateľ okrem iného uviedol:

«... Uznesením Krajského súdu v Banskej Bystrici zo dňa 14. 7. 2004, sp. zn. 28 K/226/2002 bol zamietnutý návrh na vyhlásenie konkurzu na majetok žalobcu. Na základe uvedeného uznesenia, ktoré nadobudlo právoplatnosť dňa 25. 09. 2004 bol žalobca dňa 07. 07. 2009 z úradnej povinnosti vymazaný z obchodného registra. Do obchodného registra bola zároveň zapísaná skutočnosť „Spoločnosť zrušená

od: 25. 09. 2004“. Zápis o zrušení žalobcu a o jeho výmazu z obchodného registra bol uvedený vo výpise z obchodného registra žalobcu aj v čase vyhlásenia napadnutého rozhodnutia.

... Je zrejmé, že k výmazu žalobcu došlo už dňa 07. 07. 2009, t. j. takmer dva roky pred vyhlásením napadnutého rozhodnutia. V čase vyhlásenia napadnutého rozhodnutia zápis o výmazu žalobcu z obchodného registra nespochybniteľne existoval.

... Z uvedených skutočností... vyplýva záver, že žalobca bol v čase vyhlásenia napadnutého rozhodnutia vymazaný z obchodného registra a teda nedisponoval právnou subjektivitou...

... zo žiadneho ustanovenia slovenského právneho poriadku nemožno vyvodit' právny záver, že nariadenie dodatočnej likvidácie obnovuje právnú subjektivitu právnickej osoby vymazanej z obchodného registra. Práve naopak, dostupná odborná literatúra jednoznačne pertraktuje právny názor, podľa ktorého subjekt u ktorého bola povolená dodatočná likvidácia právne neexistuje. V zmysle uvedeného sa z hľadiska skúmania otázky právnej existencie žalobcu javí byť irelevantné, či v čase vyhlásenia napadnutého rozhodnutia prebiehala jeho dodatočná likvidácia. Dodatočná likvidácia nemôže byť základom pre odvedenie právnej subjektivity osoby vymazanej z obchodného registra. V danom prípade však žalobca v čase vyhlásenia napadnutého rozhodnutia nielenže... bol vymazaný z obchodného registra, čím definitívne stratil právnú subjektivitu ale ani... neprebíhala jeho dodatočná likvidácia, nakoľko táto bola právoplatne zrušená.»

Sťažovateľ oznámil ústavnému súdu, že súhlasí s upustením od ústneho pojednávania.

Najvyšší súd sa okrem vyjadrenia k sťažnosti prípisom z 23. apríla 2012, doručeným ústavnému súdu 17. mája 2012, vyjadril k otázke ústneho pojednávania takto:

„Vo vzťahu k možnosti upustenia od ústneho pojednávania na ústavnom súde podľa § 30 ods. 2 zákona č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov, oznamujeme, že najvyšší súd s upustením od ústneho pojednávania súhlasí.“

Vzhľadom na to, že tak sťažovateľ, ako aj najvyšší súd súhlasili s upustením od ústneho pojednávania, ústavný súd podľa § 30 ods. 2 zákona o ústavnom súde od neho upustil, pretože dospel k záveru, že od tohto pojednávania nemožno očakávať ďalšie objasnenie veci.

Zo zistení ústavného súdu, ako aj z vyjadrenia sťažovateľa k stanovisku najvyššieho súdu vyplýva, že napriek tomu, že ústavný súd pri prijatí sťažnosti na ďalšie konanie uznesením č. k. IV. ÚS 479/2011-24 z 10. novembra 2011 rozhodol o odložení vykonateľnosti uznesenia najvyššieho súdu sp. zn. 1 ObdoV/21/2010 a 1 ObdoV/22/2010 z 31. mája 2011 do právoplatného rozhodnutia vo veci samej, ktoré bolo najvyššiemu súdu doručené 14. decembra 2011, všeobecné súdy konali o návrhu žalobcu o určení neplatnosti odstúpenia od zmluvy a o uložení povinnosti žalovanému 2 ďalej.

Najvyšší súd ako odvolací súd (vychádzajúc z uznesenia najvyššieho súdu ako dovolacieho súdu sp. zn. 1 ObdoV/21/2010 a 1 ObdoV/22/2010 z 31. mája 2011) rozhodol o odvolaní sťažovateľa a žalovaného v 2. rade uznesením sp. zn. 4 Obo 64/2011, 4 Obo 65/2011 z 29. marca 2012 tak, že odvolacie konanie zastavil a rozsudok Krajského súdu v Bratislave (ďalej len „krajský súd“) č. k. 45 Cb 56/1999-1406 z 13. mája 2009, ako aj uznesenie krajského súdu č. k. 45 Cb 56/1999-1445 z 18. mája 2009 zrušil. Svoje rozhodnutie odôvodnil takto:

„Dovolací súd uznesením, sp. zn. 1 ObdoV 21/2010, 1 ObdoV 22/2010 zo dňa 31. mája 2011 zrušil napadnuté rozhodnutia odvolacieho súdu s poukazom na ich zmätočnosť. Vychádzal z aktuálneho stavu zápisu žalobcu v obchodnom registri. Z jeho výpisu z Obchodného registra Okresného súdu Bratislava I, oddiel: Sro. vložka číslo: X./B bolo evidentné, že žalobca je existujúcim právnym subjektom pod obchodným menom C., spol. s r. o. v dodatočnej likvidácii, nakoľko dňa 15. 04. 2010 bola povolená jeho dodatočná likvidácia. Žalobca preto disponuje právnou subjektivitou, pričom v dôsledku zmätočných rozhodnutí odvolacieho súdu o zastavení odvolacieho konania pre jeho neexistenciu a spojitosti s následnými dopĺňacími uzneseniami o zrušení aj rozhodnutí prvostupňového súdu bol vylúčený z práv, ktoré mu ako plnohodnotnému účastníkovi

konania prislúchajú. Postupom odvolacieho súdu mu preto bola odňatá možnosť konať pred súdom.

Najvyšší súd SR ako odvolací súd v zmysle § 243d ods. 1 O. s. p. konal ďalej o veci, pričom skúmal splnenie procesných podmienok konania (§ 103 O. s. p.).

Podľa § 19 O. s. p. spôsobilosť byť účastníkom konania má ten, kto má spôsobilosť mať práva a povinnosti, inak len ten, komu ju zákon priznáva.

Spôsobilosť mať práva a povinnosti majú aj právnické osoby (§ 18ods. 1 Obč. zák.).

Obchodná spoločnosť ako právnická osoba zaniká ku dňu výmazu z obchodného registra (§ 68 ods. 1 Obch. zák.).

Ako vyplýva z citovaných ustanovení, ku dňu výmazu z obchodného registra zaniká možnosť obchodnej spoločnosti vstupovať do právnych vzťahov a tým aj jej spôsobilosť mať procesné práva a povinnosti.

Z výpisu z Obchodného registra Okresného súdu Bratislava I, oddiel: Sro, vložka číslo... je zrejmé, že dňom 02. 03. 2012 bola obchodná spoločnosť C., spol. s r. o., B., IČO... X., vymazaná z obchodného registra. Vo výpise sa konštatuje, že uznesením Okresného súdu Bratislava I zo dňa 24. mája 2010, č. k. 33 Exre/1019/2010-5, ktoré nadobudlo právoplatnosť v spojení s rozhodnutím Krajského súdu v Bratislave zo dňa 31. 01. 2012, č. k. 1 Cob/306/2011-31, dňa 24. februára 2012 súd zrušil dodatočnú likvidáciu obchodnej spoločnosti C., spol. s r. o., so sídlom K. B., IČO: X. a odvolal z funkcie likvidátora V. S., bytom M. S. – R.

Podľa § 107 ods. 4 O. s. p., ak po začatí konania zanikne právnická osoba, súd pokračuje v konaní s jej právnym nástupcom a ak právneho nástupcu niet, súd konanie zastaví.

Žalobca zanikol bez právneho nástupcu. Ak niet právneho nástupcu, nemôže súd v konaní ďalej pokračovať, pretože v spojitosti s nedostatkom spôsobilosti byť účastníkom konania ide o neodstrániteľnú vadu konania, vedúcu obligatórne k zastaveniu konania (§ 104 ods. 1 O. s. p.). Odvolací súd preto konanie o odvolaní proti rozsudku Krajského súdu v Bratislave, č. k. 45 Cb/56/1999-1406 zo dňa 13. mája 2009, ako aj uzneseniu Krajského súdu v Bratislave, č. k. 45 Cb/56/1999-1445 zo dňa 18. mája 2009 zastavil a súčasne napadnuté rozhodnutia podľa § 221 ods. 1 písm. b) O. s. p. zrušil. Vychádzal zo skutočnosti, že konanie v tej istej veci na súde prvého aj druhého stupňa tvorí jeden

celok, z čoho vyplýva, že konanie končí až právoplatnosťou rozhodnutia. Nie je preto možné, aby určitý subjekt mal spôsobilosť byť účastníkom konania len pre jeho určitý úsek a na zánik jeho spôsobilosti by sa v ďalšom štádiu konania už neprihliadalo, čím by došlo k priznaniu práv a uloženiu povinností subjektu, ktorý podľa hmotného práva už nositeľom práv a povinností byť nemôže.

O trovách konania rozhodol odvolací súd podľa § 224 ods. 1 v spojení s § 146 ods. 1 písm. c) O. s. p.“

Uznesenie najvyššieho súdu ako odvolacieho súdu sp. zn. 4 Obo 64/2011, 4 Obo 65/2011 z 29. marca 2012 nadobudlo právoplatnosť 2. mája 2012 (vyjadrenie k sťažnosti doručil najvyšší súd ústavnému súdu 17. mája 2012, avšak túto skutočnosť v ňom neuviedol). Po nadobudnutí právoplatnosti označeného uznesenia najvyššieho súdu ako odvolacieho súdu podal proti nemu v mene žalobcu dovolanie L. K. Najvyšší súd ako dovolací súd dovolanie L. K. uznesením sp. zn. 1 ObdoV 18/2012 z 29. novembra 2012 odmietol; toto uznesenie nadobudlo právoplatnosť 14. januára 2013.

Po zrušení rozhodnutí krajského súdu uznesením najvyššieho súdu ako odvolacieho súdu sp. zn. 4 Obo 64/2011, 4 Obo 65/2011 z 29. marca 2012 rozhodol krajský súd o určení neplatnosti odstúpenia od zmluvy uznesením č. k. 45 Cb 56/1999-1651 zo 14. mája 2012 tak, že konanie zastavil. Proti tomuto uzneseniu sa odvolal v mene žalobcu L. K. Najvyšší súd ako odvolací súd uznesením sp. zn. 4 Obo 58/2012 z 26. marca 2013 rozhodol tak, že jeho odvolanie odmietol; toto uznesenie nadobudlo právoplatnosť 29. apríla 2013.

Ústavný súd ďalej zistil, že proti uzneseniu krajského súdu č. k. 1 Cob 203/2010-11 z 29. júna 2010 podal dovolanie žalovaný, o ktorom najvyšší súd ako dovolací súd rozhodol uznesením sp. zn. 3 Obdo 38/2010 zo 14. júla 2011 (t. j. až po vydaní napadnutého uznesenia, pozn.) tak, že dovolaním napadnuté uznesenie krajského súdu zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie s týmto odôvodnením:

„Dovolanie je mimoriadny opravný prostriedok, ktorým možno napadnúť právoplatné rozhodnutie odvolacieho súdu, pričom zákon dovolanie pripúšťa len vo výslovne uvedených prípadoch upravených v § 237 až § 239 O. s. p.

Z dôvodov uvedených v § 237 O. s. p. je možné dovolaním napadnúť každé rozhodnutie odvolacieho súdu, a to bez ohľadu na povahu predmetu konania. Pre prípustnosť dovolania podľa § 237 O. s. p. nie je rozhodujúce, či k vade konania došlo pred odvolacím súdom alebo pred súdom prvého stupňa. Ak však odvolací súd odstránil vadu konania, ku ktorej došlo pred súdom prvého stupňa, nie je možné k nej prihliadnuť.

Prípustnosť dovolania podľa tohto ustanovenia nie je tiež daná iba tvrdením dovolateľa, ale len skutočnosťou, že k vade v zmysle § 237 skutočne došlo.

V predmetnej veci bolo preukázané splnenie podmienok dovolania tak, ako to predpokladá znenie ust. § 237 O. s. p.

Dovolací súd po preskúmaní napadnutého uznesenia a konania, ktoré mu predchádzalo dospel k záveru, že napadnuté uznesenie je zmätočné a nepreskúmateľné.

Predmetom skúmania v dovolacom konaní bola vecná správnosť napadnutého uznesenia odvolacieho súdu, ktorý odvolanie odmietol pre jeho neprípustnosť.

Z obsahu spisu predloženého dovolaciemu súdu bolo zistené, že uznesením zo dňa 13. apríla 2010, č. k. 34 Exre 955/2010 bolo Okresným súdom Bratislava I. rozhodnuté o nariadení dodatočnej likvidácie spoločnosti C., s. r. o. a bol ustanovený likvidátor V. S.

V nadväznosti na toto rozhodnutie podal Fond národného majetku Slovenskej republiky podaním zo dňa 15. apríla 2010 podnet na zastavenie tohto konania (na l. č. 1). Na základe podnetu súd prvého stupňa uznesením zo dňa 29. apríla 2010, č. k. 33 Exre 1019/2010 (na l. č. 2 spisu) začal konanie o zrušenie dodatočnej likvidácie spoločnosti C., s. r. o. a odvolanie likvidátora. Následne uznesením zo dňa 24. mája 2010, č. k. 33 Exre 1019/2010 (na l. č. 5 spisu) súd prvého stupňa zrušil dodatočnú likvidáciu spoločnosti C., s. r. o. a odvolal likvidátora.

Spoločnosť C., s. r. o. a likvidátor podali odvolanie proti uzneseniu súdu prvého stupňa zo dňa 29. apríla 2010, č. k. 33 Exre 1019/2010, podaním zo dňa 26. mája 2010 (doručené súdu osobne 26. mája 2010, na l. č. 6 spisu). O tomto odvolaní rozhodol odvolací súd uznesením zo dňa 29. júna 2010, č. k. 1 Cob 203/2010 (na l. č. 11 spisu), ktoré považoval za odvolanie proti uzneseniu zo dňa 24. mája 2010 (na l. č. 5 spisu), ako to vyplýva zo záhlavia i odôvodnenia uznesenia.

V spise na l. č. 12 a nasl. je odvolanie spoločnosti C., s. r. o. zastúpenej likvidátorom proti uzneseniu súdu prvého stupňa zo dňa 24. mája 2010, č. k. 33 Exre 1019/2010, podané

osobne dňa 30. júna 2010, o ktorom odvolací súd nerozhodol, pretože bolo doručené po jeho rozhodnutí zo dňa 26. mája 2010 (na l. č. 6 spisu).

Z uvedeného je teda zrejmé, že odvolací súd v odvolacom konaní rozhodol o odvolaní proti uzneseniu zo dňa 24. mája 2010 (na l. č. 5 spisu), proti ktorému, v čase jeho rozhodovania, odvolanie podané ešte nebolo a zároveň nerozhodol o odvolaní proti uzneseniu zo dňa 29. apríla 2010, (na l. č. 2) proti ktorému odvolanie zo dňa 26. mája 2010 (na l. č. 6) smerovalo. Odvolanie zo dňa 26. mája 2010 (doručené súdu 26. mája 2010) ani nemohlo smerovať voči uzneseniu súdu prvého stupňa zo dňa 24. mája 2010, č. k. 33 Exre 1019/2010-5, pretože v čase podania tohto odvolania ešte uznesenie nebolo doručené.

Z uvedených dôvodov považuje dovolací súd uznesenie odvolacieho súdu za zmätočné a nepreskúmateľné.

Najvyšší súd Slovenskej republiky na základe uvedeného napadnuté uznesenie odvolacieho súdu podľa § 243b ods. 1, § 243d O. s. p. zrušil a vec vrátil odvolaciemu súdu na ďalšie konanie.“

Pred rozhodnutím vo veci samej ústavný súd vyzval právneho zástupcu sťažovateľa, aby sa vyjadril, či vzhľadom na aktuálny stav namietaného konania v čase rozhodovania ústavného súdu vo veci samej sťažovateľ v namietanej veci pred všeobecnými súdmi na tejto sťažnosti, prijatej uznesením č. k. IV. ÚS 479/2011-24 z 10. novembra 2011 na ďalšie konanie, zotrváva. Právny zástupca sťažovateľa na výzvu ústavného súdu podaním doručeným 5. augusta 2013 oznámil, že sťažovateľ na podanej sťažnosti naďalej trvá.

Ústavný súd považoval za potrebné v súvislosti s konaním o sťažnosti sťažovateľa uviesť nasledovné:

Predseda najvyššieho súdu Š. H. podal 22. februára 2013 proti sudcovi IV. senátu ústavného súdu Ladislavovi Oroszovi trestné oznámenie a zároveň v televíznych reláciách televízie TA3 odvysielaných 21. februára 2013 a 11. marca 2013 formuloval proti nemu osobné invectívy. Sudca IV. senátu ústavného súdu Ladislav Orosz v tejto súvislosti (aj keď

sa zo subjektívneho hľadiska necítil byť predpojatý) listom z 28. marca 2013 (ďalej len „oznámenie“) oznámil tieto skutočnosti v zmysle § 27 ods. 2 zákona o ústavnom súde predsedníčke ústavného súdu a zároveň ju požiadal, aby zabezpečila postup podľa § 28 ods. 2 zákona o ústavnom súde, t. j. aby predložila jeho oznámenie obsahujúce skutočnosti, ktoré by mohli zakladať jeho vylúčenie z prerokovania a rozhodovania vecí sťažovateľa, na rozhodnutie senátu ústavného súdu, ktorý je o ňom príslušný rozhodnúť v súlade s platným rozvrhom práce ústavného súdu.

O oznámení sudcu ústavného súdu Ladislava Orosza rozhodol I. senát ústavného súdu uznesením č. k. I. ÚS 367/2013-8 z 5. júna 2013 tak, že sudcu IV. senátu ústavného súdu Ladislava Orosza z výkonu sudcovskej funkcie vo veci sťažovateľa nevylúčil. Označené uznesenie bolo sudcovi IV. senátu ústavného súdu Ladislavovi Oroszovi doručené 21. júna 2013. Z uvedeného dôvodu IV. senát ústavného súdu v období od 28. marca 2013 do 21. júna 2013 nemohol vo veci sťažovateľa konať a rozhodovať.

Sudkyňa Ľudmila Gajdošíková listom z 28. augusta 2013 a sudca Ján Luby listom z 27. augusta 2013 v zmysle § 27 ods. 2 zákona o ústavnom súde predsedníčke ústavného súdu oznámili, že okrem iných aj vo veci sťažovateľa sú členmi senátu IV. ÚS ako sudcovia spravodajcovia alebo sudcovia. Napriek tomu, že sa necítili byť v uvedených veciach predpojatí pri výkone funkcie sudcu, keďže obsah vyjadrení Š. H. nijakým spôsobom neovplyvnil ich spôsobilosť rozhodovať v uvedených veciach nestranne a objektívne, vzhľadom na (i) podané trestné oznámenie Š. H. (predsedu najvyššieho súdu) proti ich osobe, ako aj (ii) Š. H. počas tlačovej besedy uskutočnenej 20. augusta 2013 prezentované hrubé urážky a podozrenia z ich korupčného správania, v ktorých pokračoval na tlačovej besede v televízii TA3 konanej 23. augusta 2013, a tiež (iii) opakované vyhlásenia JUDr. Š. H. o nadržíavaní sťažovateľke a o korupčnom správaní celého senátu ústavného súdu IV. ÚS vo veci vedenej pod sp. zn. IV. ÚS 459/2012 predložili vec predsedníčke ústavného súdu na zabezpečenie postupu podľa § 28 ods. 2 zákona o ústavnom súde.

O oznámení sudkyne Ľudmily Gajdošíkovej rozhodol ústavný súd uznesením č. k. I. ÚS 592/2013-10 z 2. októbra 2013 tak, že sudkyňu IV. senátu ústavného súdu Ľudmilu Gajdošíkovú z výkonu sudcovskej funkcie vo veci sťažovateľa nevylúčil.

O oznámení sudcu Jána Lubyho rozhodol ústavný súd uznesením č. k. I. ÚS 698/2013-16 z 20. novembra 2013 tak, že sudcu IV. senátu ústavného súdu Jána Lubyho z výkonu sudcovskej funkcie vo veci sťažovateľa nevylúčil.

Vzhľadom na uvedené skutočnosti nemohol IV. senát ústavného súdu v danej veci konať do času, kým o uvedených oznámeniach sudcov nerozhodol príslušný senát ústavného súdu.

II.

Ústavný súd rozhoduje podľa čl. 127 ods. 1 ústavy o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a podľa čl. 36 ods. 1 listiny každý sa môže domáhať zákonom ustanoveným postupom svojho práva na nezávislom a nestrannom súde a v prípadoch ustanovených zákonom na inom orgáne Slovenskej republiky.

Podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru každý má právo na to, aby jeho záležitosť bola spravodlivo, verejne a v primeranej lehote prejednaná nezávislým a nestranným súdom zriadeným zákonom, ktorý rozhodne o jeho občianskych právach alebo záväzkoch.

Z doterajšej judikatúry ústavného súdu vyplýva, že medzi obsahom základného práva podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a čl. 36 ods. 1 listiny a obsahom práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru nemožno vidieť zásadnú odlišnosť (m. m. II. ÚS 71/97). Z týchto dôvodov

ústavný súd pri posudzovaní sťažovateľových vecí prihliadal aj na judikatúru Európskeho súdu pre ľudské práva (ďalej len „ESLP“) týkajúcu sa porušenia čl. 6 ods. 1 dohovoru. Znamená to, že ústavodarca v základnom právnom predpise Slovenskej republiky vyjadril zhodu zámerov vo sfére práva na súdnu ochranu (na spravodlivé súdne konanie) s právnym režimom súdnej ochrany podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru, t. j. právo na spravodlivý proces sa nezaručuje iba čl. 6 ods. 1 dohovoru, ale je implikované aj v siedmom oddiele druhej hlavy ústavy, a to v čl. 46 ods. 1 ústavy (II. ÚS 71/97) a v čl. 36 ods. 1 listiny.

Podstata základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a čl. 36 ods. 1 listiny, resp. podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru spočíva v oprávnení každého domáhať sa ochrany svojich práv na súde. Tomuto oprávneniu zodpovedá povinnosť súdu nezávisle a nestranne vo veci konať tak, aby bola právu, ktorého porušenie sa namieta, poskytnutá ochrana v medziach zákonov, ktoré tento článok ústavy o základnom práve na súdnu ochranu vykonávajú (čl. 46 ods. 4 ústavy v spojení s čl. 51 ods. 1 ústavy).

Do obsahu základného práva na spravodlivý proces podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru nepatrí právo účastníka konania dožadovať sa toho, aby všeobecné súdy preberali alebo sa riadili výkladom všeobecne záväzných predpisov, ktorý predkladá účastník konania (II. ÚS 3/97, II. ÚS 251/03). Z doterajšej rozhodovacej činnosti ústavného súdu vyplýva, že ústavný súd, aplikujúc judikatúru ESLP vo vzťahu k čl. 6 ods. 1 dohovoru, ako aj svoju judikatúru vo vzťahu k čl. 46 ods. 1 ústavy, skúma, či konanie ako celok bolo spravodlivé, a v zásade nie je oprávnený preskúmať a posudzovať právne názory všeobecného súdu, ktoré ho pri výklade a uplatňovaní zákonov viedli k rozhodnutiu vo veci samej, ani preskúmať, či v konaní pred všeobecnými súdmi bol náležite zistený skutkový stav a aké skutkové a právne závery zo skutkového stavu všeobecný súd vyvodil. Úloha ústavného súdu sa obmedzuje na kontrolu zlučiteľnosti účinkov takejto interpretácie a aplikácie s ústavou, prípadne medzinárodnými zmluvami o ľudských právach a základných slobodách. Z tohto postavenia ústavného súdu vyplýva, že môže preskúmať iba také rozhodnutie všeobecného súdu, ak v konaní, ktoré mu predchádzalo, alebo samotným rozhodnutím, došlo k porušeniu základného práva alebo slobody. Skutkové a právne závery všeobecného súdu môžu byť teda predmetom kontroly len vtedy, ak by ich

konanie alebo rozhodovanie bolo zjavne nedôvodné alebo arbitrárne, a tak z ústavného hľadiska neospravedlňiteľné a neudržateľné, a zároveň by malo za následok porušenie základného práva alebo slobody (napr. II. ÚS 1/95, II. ÚS 21/96, II. ÚS 58/98, I. ÚS 4/00, I. ÚS 17/00, III. ÚS 180/02, II. ÚS 209/06).

Pokiaľ ide o požiadavky na odôvodnenie rozhodnutia súdu v limitoch čl. 6 ods. 1 dohovoru, ústavný súd sa už odvolal na judikatúru ESĽP, podľa ktorej čl. 6 ods. 1 dohovoru súd síce zaväzuje, aby odôvodnil svoje rozhodnutie, to však neznamená, že sa vyžaduje, aby na každý argument strany bola daná podrobná odpoveď. Otázku, či súd splnil svoju povinnosť odôvodniť rozhodnutie, ktorá vyplýva z čl. 6 ods. 1 dohovoru, podľa záverov ESĽP možno posúdiť len so zreteľom na okolnosti daného prípadu (rozhodnutie vo veci Ruiz Torija proti Španielsku z 9. decembra 1994, séria A, č. 288, Garcia Ruiz proti Španielsku z 21. januára 1999). Znamená to, že odôvodnenie rozhodnutia nemusí dať odpoveď na každú poznámku, pripomienku alebo návrh, ak ide o takú otázku, ktorá nie je relevantná a nevyhnutná pre dané rozhodnutie. Tieto zásady týkajúce sa vzťahu ústavného súdu a všeobecných súdov pri ochrane ústavnosti, ktoré možno vyvodiť z doterajšej konštantnej judikatúry ústavného súdu, boli relevantné aj v danej veci.

Zo sťažnosti vyplýva, že sťažovateľ ňou namieta porušenie svojho základného práva podľa čl. 46 ods. 1 a čl. 36 ods. 1 listiny a práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru uznesením najvyššieho súdu ako dovolacieho súdu sp. zn. 1 ObdoV/21/2010 a 1 ObdoV/22/2010 z 31. mája 2011, ktorým najvyšší súd ako dovolací súd zrušil uznesenie najvyššieho súdu ako odvolacieho súdu č. k. 3 Obo 76/2009-1495 zo 16. decembra 2009 v znení doplnacieho uznesenia najvyššieho súdu ako odvolacieho súdu sp. zn. 3 Obo 76/2009 z 10. marca 2010 a uznesenie najvyššieho súdu ako odvolacieho súdu č. k. 3 Obo 78/2009-1493 zo 16. decembra 2009 v znení doplnacieho uznesenia najvyššieho súdu ako odvolacieho súdu sp. zn. 3 Obo 78/2009 z 10. marca 2010 a vec vrátil najvyššiemu súdu ako odvolaciemu súdu na ďalšie konanie.

Najvyšší súd ako dovolací súd preskúmal prípustnosť dovolania v napadnutom uznesení sp. zn. 1 ObdoV/21/2010 a 1 ObdoV/22/2010 z 31. mája 2011 a dospel k tomuto právnenému záveru:

«... Dovoláním, z dôvodov uvedených v § 237 OSP; je... možné napadnúť každé rozhodnutie odvolacieho súdu bez ohľadu na jeho formu, obsah alebo povahu predmetu konania. K tomu, či rozhodnutie odvolacieho súdu je postihnuté niektorou z väd uvedených v § 237 OSP prihliada dovolací súd nielen na námietku dovolateľa, ale z úradnej povinnosti (§ 242 OSP).

... Dovolatelia poukázali na existenciu podmienky prípustnosti dovolania uvedení v ustanoveniach § 237 písm. f) (účastníkovi konania sa postupom súdu odňala možnosť konať pred súdom) a 237 písm. b) OSP (ten, kto v konaní vystupoval ako účastník konania, nemal spôsobilosť byť účastníkom konania).

Dovolatelia (žalovaní v I. a II. rade) videli opodstatnenosť dovolacieho dôvodu podľa § 241 ods. 2 písm. a) OSP v spojení s § 237 písm. b) OSP (ten, kto v konaní vystupoval ako účastník konania, nemal spôsobilosť byť účastníkom konania) v tom, že vydaním oboch dovolaní napadnutých rozhodnutí odvolacieho súdu (č. l. 1493 a 3495) došlo k vytvoreniu zmätočného právneho stavu, lebo nimi nebolo zrušené rozhodnutie súdu prvého stupňa vo veci samej a ani rozhodnutie o trovách konania. Žalovaný v I. rade zastával názor, že keď účastník konania stratí v priebehu odvolacieho konania spôsobilosť „byť“ účastníkom konania, odvolací súd musí okrem zastavenia celého konania (t. j. nielen odvolacieho konania, ale aj prvostupňového konania), zrušiť aj všetky rozhodnutia vydané súdom prvého stupňa. Domnieval sa, že odvolací súd svojím postupom spôsobil, že súdne konanie bolo právoplatne ukončené rozhodnutiami, určujúcimi práva a povinnosti žalobcovi, ktorý vystupoval v konaní (t. j. v konaní na súde prvého stupňa a odvolacom konaní, ktoré tvoria jeden celok) ako účastník, hoci nemal spôsobilosť byť účastníkom konania. Uvedený postup odvolacieho súdu vyhodnotil ako postup zakladajúci dovolací dôvod v zmysle § 237 písm. b) OSP.

Podstatou druhého dovolacieho dôvodu v zmysle § 237 písm. f) OSP je tvrdenie dovolateľov, že postupom odvolacieho súdu im bola odňatá možnosť konať pred súdom tým, že keďže odvolací súd zastavil odvolacie konanie bez toho, aby zastavil celé konanie a zrušil aj rozhodnutia súdu „prvého“ stupňa, odoprel žalovaným procesné právo na ich

preskúmanie odvolacím súdom, nakoľko v zákonnej lehote podali odvolania proti rozhodnutiu súdu prvého stupňa vo veci samej a proti rozhodnutiu súdu prvého stupňa o trovách konania.

... Odňatím možnosti konať pred súdom v zmysle ustanovenia § 237 písm. i) OSP sa rozumie postup súdu, ktorým znemožni účastníkovi konania realizáciu procesných práv priznaných mu Občianskym súdnym poriadkom za účelom obhájenia a ochrany jeho práv a právom chránených záujmov. Musí však ísť o znemožnenie realizácie konkrétnych procesných práv, ktoré by inak účastník mohol pred súdom uplatniť a z ktorých bol v dôsledku nesprávneho postupu súdu vylúčený, Nie je pritom rozhodujúce, či bola účastníkovi odňatá možnosť konať pred súdom postupom odvolacieho súdu, alebo či sa tak stalo v dôsledku postupu súdu prvého stupňa a odvolací súd neurobil v tomto smere nápravu. K odňatiu možnosti konať pred súdom môže dôjsť nielen činnosťou súdu, ktorá rozhodnutiu predchádza, ale aj samotným rozhodnutím.

Z obsahu spisu vyplýva, že žalobca mal spôsobilosť byť účastníkom konania v priebehu celého prvostupňového konania, t. j. aj v čase vydania rozsudku súdu prvého stupňa (č. l. 1406) dňa 13. 05. 2009, aj v čase vydania uznesenia súdu prvého stupňa o trovách konania (č. l. 1445) dňa 18. 05. 2009. K výmazu žalobcu z obchodného registra došlo dňa 07. 07. 2009, čo je preukázateľné z jeho výpisu z Obchodného registra Okresného súdu Bratislava I. oddiel: Sro. vložka číslo... Nakoľko k zániku spôsobilosti žalobcu byť účastníkom konania došlo počas odvolacieho konania, odvolací súd svojimi rozhodnutiami č. l. 1493 a 1495 zo dňa 16. 12. 2009 odvolacie konania zastavil s odkazom na ustanovenia § 107 ods. 4 a § 211 ods. 2 OSP a s odôvodnením, že zastavenie odvolacích konaní bolo potrebné, pretože žalobca v priebehu odvolacieho konania zanikol bez právneho nástupcu.

Na návrh žalovaného, v I. rade Najvyšší súd Slovenskej republiky, ako súd odvolací, doplniacimi uzneseniami sp. zn. 3 Obo/76/2009 a sp. zn. 3 Obo/78/2009 zo dňa 10. marca 2010, ktoré nadobudli právoplatnosť dňa 31. marca 2010, doplnil v zmysle § 166 ods. 1 a 2 OSP svoje uznesenie č. k. 3 Obo/76/2009-1495 zo dňa 16. decembra 2009, právoplatné dňa 27. januára 2010, o výrok: „Rozsudok Krajského súdu v Bratislave č. k. 45 Cb/56/1999-1406 zo dňa 13. mája 2009 zrušuje a konanie zastavuje.“; a svoje uznesenie č. k. 3 Obo/78/2009-1493 zo dňa 16. decembra 2009, právoplatné dňa 27. januára 2010, o výrok: „Uznesenie Krajského súdu v Bratislave č. k. 45 Cb/56/1999-1445 zo dňa 18. mája

2009 zrušuje a konáme zastavuje.“. Tieto svoje rozhodnutia odôvodnil odkazom na § 166, § 167 ods. 2. § 221 ods. 1 písm. b), ods. 2 OSP, a tým, že uzneseniami vydaným pod sp. zn. 3 Obo/76/2009 zo dňa 16. decembra 2009 a sp. zn. 3 Obo/78/2009 zo dňa 16. decembra 2009 síce odvolací súd zastavil odvolacie konanie v predmetnej veci po zistení, že v priebehu odvolacieho konania žalobca zanikol bez právneho nástupcu, ale uvedená skutočnosť nebola vyjadrená vo výrokoch rozhodnutí odvolacieho súdu vo vzťahu k rozhodnutiam súdu prvého stupňa.

Na margo tvrdení žalovaného v I. rade v jeho vyjadrení k dovolaniu žalobcu o tom, že žalobca podal dovolanie, hoci mu neboli doplniace uznesenia doručované, nakoľko v čase ich vydania, ani v čase ich doručovania, neexistoval, pretože bol dňa 07. 07. 2009 vymazaný z obchodného registra, dovolací súd poukazuje na skutočnosť, že v čase podania dovolania, t. j. dňa 19. 04. 2010 už bol žalobca existujúcim subjektom pod obchodným menom: C., spol. s r. o. v dodatočnej likvidácii, nakoľko dňa 15. 04. 2010 bola povolaná dodatočná likvidácia žalobcu. Preto bolo dovolanie podané účastníkom konania, ktorý v čase jeho podania existoval. Pre túto skutočnosť nebolo možné posúdiť dovolania žalobcu proti doplniacim uzneseniam ako podané neoprávnenou osobou.

Dovolací súd vzhliadol existenciu namietanej vady konania podľa § 237 písm. f) OSP, avšak nie z dôvodu uvádzaného dovolateľmi, ale z dôvodu zmätočnosti vydania oboch uznesení odvolacieho súdu o zastavení odvolacieho konania v znení ich dopĺňajúcich uznesení. Vychádzal pritom z aktuálneho stavu zápisu žalobcu v obchodnom registri, jeho výpisu z Obchodného registra Okresného súdu Bratislava I, oddiel: Sro. vložka číslo... je evidentné, že žalobca je v súčasnosti existujúcim právnym subjektom pod obchodným menom: C., spol. s r. o. v dodatočnej likvidácii, nakoľko dňa 15. 04. 2010 bola povolaná dodatočná likvidácia žalobcu. Žalobca teda disponuje právnou subjektivitou. Rozhodujúci je stav v čase dovolacieho konania, kedy žalobca existuje. Za tohto stavu je preto nemožné, aby sa so žalobcom, ako účastníkom konania, nekonalo ďalej, a aby bol v dôsledku zmätočných rozhodnutí odvolacieho súdu o zastavení odvolacieho konania pre jeho neexistenciu (výmaz z obchodného registra) v spojitosti s následnými doplniacimi uzneseniami odvolacieho súdu o zrušení aj rozhodnutia prvostupňového súdu a zastavení celého konania, vylúčený z práv, ktoré mu, ako plnohodnotnému účastníkovi súdneho konania, zo zákona prislúchajú, a bola mu tým v konečnom dôsledku odňatá možnosť konať

pred súdom. Bez zrušenia dovolaním napadnutých uznesení odvolacieho súdu by došlo k procesné neriešiteľnej situácii, keďže žalobca je v súčasnosti existujúcim subjektom práva.

Vzhľadom na uvedené vyvstala potreba zrušenia uznesení odvolacieho súdu o zastavení odvolacieho konania, ako aj na ne nadväzujúcich doplniacich uznesení odvolacieho súdu, z dôvodu ich zmätočnosti, a dovolací súd vrátil vec odvolaciemu súdu na ďalšie konanie.»

Podstatou sťažnostnej argumentácie sťažovateľa je jeho tvrdenie, že v čase vyhlásenia napadnutého uznesenia najvyššieho súdu ako dovolacieho súdu sp. zn. 1 ObdoV/21/2010 a 1 ObdoV/22/2010 z 31. mája 2011 žalobca nedisponoval právnou subjektivitou.

Aj zo zistení ústavného súdu vyplýva, že spoločnosť (žalobca) bola 7. júla 2009 ex offo vymazaná z Obchodného registra Slovenskej republiky (ďalej len „obchodný register“), pričom následne uznesením Okresného súdu Bratislava I (ďalej aj „okresný súd“) sp. zn. 34 Exre 955/2010 z 13. apríla 2010 (ktoré nadobudlo právoplatnosť 14. apríla 2010) bola nariadená dodatočná likvidácia spoločnosti a bol ustanovený jej likvidátor V. S., ktorý bol oprávnený robiť v jej mene úkony smerujúce k jej likvidácii podľa § 72 a nasl. Obchodného zákonníka pod obchodným menom C., spol. s r. o. v dodatočnej likvidácii.

Z uvedeného vyplýva, že žalobca v čase odvolacieho konania nemal hmotnoprávnu procesnú subjektivitu; túto nadobudol až 15. apríla 2010, t. j. v čase, keď žalovaní podali proti uzneseniam najvyššieho súdu ako odvolacieho súdu č. k. 3 Obo 76/2009-1495 zo 16. decembra 2009 a č. k. 3 Obo 78/2009-1493 zo 16. decembra 2009 dovolanie. Po zápise do obchodného registra z 15. apríla 2010 podal žalobca taktiež dovolanie.

Okresný súd uznesením sp. zn. 33 Exre 1019/2010, Sro. 42507/B z 24. mája 2010 dodatočnú likvidáciu zrušil a z funkcie likvidátora odvolal V. S. Proti tomuto uzneseniu sa odvolal žalobca aj V. S. Krajský súd uznesením č. k. 1 Cob 203/2010-11 z 29. júna 2010 odmietol odvolanie (ktoré nadobudlo právoplatnosť 16. júla 2010; podľa tvrdenia

sťažovateľa nadobudlo právoplatnosť v tento deň aj uznesenie okresného súdu z 24. mája 2010 o zrušení dodatočnej likvidácie spoločnosti). V čase rozhodovania o dovolaniach (31. mája 2011) tak žalovaných, ako aj žalobcu však táto skutočnosť nebola zapísaná v obchodnom registri. Napriek uvedenému sťažovateľ zastáva názor, že žalobca stratil dňom 16. júla 2010 hmotnoprávnu procesnú subjektivitu.

Ústavný súd už judikoval (napr. I. ÚS 269/05), že rozhodnutiu všeobecného súdu vo veci samej musí predchádzať jeho postup zodpovedajúci garanciam spravodlivého súdneho konania v zmysle príslušných ustanovení ústavy a príslušnej medzinárodnej zmluvy o ľudských právach a základných slobodách (v kontexte danej veci v súlade s čl. 46 ods. 1 ústavy, čl. 36 ods. 1 listiny a s čl. 6 ods. 1 dohovoru).

Podľa názoru ústavného súdu (napr. I. ÚS 26/94, I. ÚS 23/06) obsah práva na súdnu ochranu nespočíva len v tom, že osobám nemožno brániť v uplatnení práva alebo ich diskriminovať pri jeho uplatňovaní. Jeho obsahom je i zákonom upravené relevantné konanie súdov a iných orgánov Slovenskej republiky.

Podľa judikatúry ústavného súdu (II. ÚS 122/05) základné právo na spravodlivé súdne konanie všeobecný súd nemôže porušiť, ak koná vo veci v súlade s procesno-právnymi predpismi upravujúcimi postupy v občianskoprávnom konaní. A contrario, ak všeobecný súd koná v rozpore s procesno-právnymi predpismi upravujúcimi postupy v občianskoprávnom konaní, môže dôjsť k porušeniu práva na spravodlivé súdne konanie.

Úlohou ústavného súdu pri rozhodovaní o sťažnosti sťažovateľa bolo posúdiť a vyhodnotiť, či rozsah skutkových zistení a právne závery najvyššieho súdu ako dovolacieho súdu pri jeho rozhodovaní vo veci vedenej pod sp. zn. 1 ObdoV/21/2010, 1 ObdoV/22/2010 možno považovať z ústavnoprávneho hľadiska za ústavne akceptovateľné, s osobitným zreteľom na to, ako najvyšší súd posúdil právnu relevanciu zápisu žalobcu do obchodného registra z 15. apríla 2010 z hľadiska jeho právneho postavenia v dovolacom konaní, a teda aj v čase rozhodovania o dovolaní.

V súvislosti so zápisom žalobcu do obchodného registra účinným od 15. apríla 2010 sa ústavný súd prikláňa k záveru, ku ktorému dospel aj najvyšší súd, že táto skutočnosť mala za následok „obnovenie“ právnej subjektivity žalobcu. Nesúhlasí však s právnym názorom najvyššieho súdu, že žalobca sa stal „*plnoprávnym účastníkom*“ celého konania, pretože podľa zápisu v obchodnom registri bol likvidátor oprávnený robiť v mene spoločnosti len úkony smerujúce k jej likvidácii podľa § 72 a nasl. Obchodného zákonníka pod obchodným menom C., spol. s r. o. v dodatočnej likvidácii, t. j. len právne úkony týkajúce sa dodatočnej likvidácie spoločnosti. Bez ohľadu na akceptovanie tohto právneho názoru už samotný rozsah oprávnení žalobcu zaevidovaných v obchodnom registri, ktorému najvyšší súd priznáva právne relevantné účinky vo vzťahu ku všetkým subjektom práva (najvyšší súd nevynímajúc), prinajmenšom indikoval nevyhnutnosť zobrať ho do úvahy a z tohto hľadiska definovať právne postavenie žalobcu ako účastníka v súdnych konaniach po 15. apríli 2010 vrátane jeho oprávnení. Najvyšší súd ako dovolací súd sa však touto otázkou v napadnutom uznesení nezaoberal.

Z hľadiska poskytnutia ochrany práv sťažovateľovi v rozsahu garancií podľa čl. 46 ods. 1 ústavy, čl. 36 ods. 1 listiny a čl. 6 ods. 1 dohovoru považoval ústavný súd za rozhodujúce posúdiť postup najvyššieho súdu ako dovolacieho súdu pri zabezpečovaní a vyhodnocovaní podkladov relevantných pre svoje rozhodnutie. Podľa názoru ústavného súdu bolo z hľadiska ústavnej konformity postupu (vzhľadom na potrebu zaujatia stanoviska k právnej subjektivite žalobcu) nevyhnutné, aby najvyšší súd zistil stav konania vedeného pod sp. zn. 33 Exre/1019/2010, a v tejto súvislosti predovšetkým skutočnosť, či uznesenie okresného súdu sp. zn. 33 Exre/1019/2010 z 24. mája 2010, ktoré bolo súčasťou spisu, na základe ktorého najvyšší súd ako dovolací súd rozhodoval, už nadobudlo právoplatnosť. Ústavný súd zastáva názor, že išlo o otázku zásadného právneho významu z hľadiska ústavnej akceptovateľnosti rozhodnutia o dovolaní. Najvyšší súd sám v napadnutom rozhodnutí výslovne uviedol, že sťažovateľ k dovolaniu priložil uznesenie okresného súdu sp. zn. 33 Exre 1019/2010 z 24. mája 2010, ktorým bola zrušená dodatočná likvidácia žalobcu, túto skutočnosť však stroho uzavrel konštatovaním, „*avšak bez vyznačenia doložky právoplatnosti a vykonateľnosti*“. V nadväznosti na uvedené vychádzal „*z aktuálneho stavu zápisu žalobcu v obchodnom registri*“ (výpisu z obchodného registra

Okresného súdu Bratislava I, oddiel: Sro. vložka číslo...), z ktorého je „*evidentné, že žalobca je v súčasnosti existujúcim právnym subjektom pod obchodným menom: C., spol. s r. o. v dodatočnej likvidácii, nakoľko dňa 15. 04. 2010 bola povolaná dodatočná likvidácia žalobcu*“. Najvyšší súd teda nepovažoval za právne významné zistiť, či už vyžiadanim príslušného spisu alebo získaním aktuálnej informácie z okresného súdu aspoň telefonicky a jej vyznačením v „dovolacom“ spise (napr. spísaním úradného záznamu), aký je skutočný stav konania vedeného pod sp. zn. 33 Exre/1019/2010. Najvyššiemu súdu pritom muselo byť, resp. malo byť zrejmé, že ide kľúčovú informáciu pre jeho rozhodnutie ako dovolacieho súdu, navyše aj vzhľadom na dátum jeho rozhodovania a dátum prijatia uznesenia okresným súdom, ktorý musel zjavne indikovať záver, že predmetné rozhodnutie už (s vysokou pravdepodobnosťou) nadobudlo právoplatnosť.

Úlohou ústavného súdu nie je ani v tejto veci nebolo riešiť vecné problémy rozhodovania, ale posudzovať a aj v danom prípade posúdiť postup najvyššieho súdu z hľadiska rešpektovania princípu ústavnosti pri jeho rozhodovaní. Z hľadiska nevyhnutnosti overenia právnej subjektivity žalobcu ako jednej z rozhodujúcich (a neopomenuteľných) skutočností pre rozhodnutie podľa názoru ústavného súdu neobstojí argument najvyššieho súdu, že táto skutočnosť (ešte) nebola vyznačená v obchodnom registri (až 1. marca 2012), keďže bolo potvrdené, že spoločnosť sa vymazáva z obchodného registra v celom rozsahu „*dňom 07. 07. 2009*“ pre nedostatok majetku, a preto ho ústavný súd z ústavného hľadiska považuje za neakceptovateľný. Postup, ktorý najvyšší súd zvolil pri zisťovaní kľúčových podkladov pre svoje rozhodnutie, ústavný súd hodnotí ako zjavne formalistický. Takýto postup je v príkrom rozpore s materiálnym chápaním ústavnosti, ktorú pri svojej rozhodovacej činnosti preferuje ústavný súd (IV. ÚS 218/08, IV. ÚS 464/2010, IV. ÚS 10/2012) v súvislosti s poskytovaním ochrany základným právam a slobodám, a podľa názoru ústavného súdu by ho vo svojej rozhodovacej činnosti mali uplatňovať aj všeobecné súdy, dovolací súd nevynímajúc. Na tomto základe ústavný súd rozhodol, že najvyšší súd napadnutým uznesením porušil základné právo sťažovateľa na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a čl. 36 ods. 1 listiny, ako aj jeho právo na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru (bod 1 výroku nálezu).

III.

Podľa čl. 127 ods. 2 ústavy ak ústavný súd vyhovie sťažnosti, svojím rozhodnutím vysloví, že právoplatným rozhodnutím, opatrením alebo iným zásahom boli porušené práva alebo slobody podľa odseku 1, a zruší také rozhodnutie... Ústavný súd môže zároveň vec vrátiť na ďalšie konanie...

Podľa § 56 ods. 2 prvej vety zákona o ústavnom súde ak sa základné právo alebo sloboda porušili rozhodnutím alebo opatrením, ústavný súd také rozhodnutie alebo opatrenie zruší.

Podľa § 56 ods. 3 písm. b) zákona o ústavnom súde ak ústavný súd sťažnosti vyhovie, môže vrátiť vec na ďalšie konanie.

Podľa § 56 ods. 6 zákona o ústavnom súde ak ústavný súd právoplatné rozhodnutie, opatrenie alebo iný zásah zruší a vec vráti na ďalšie konanie, ten, kto vo veci vydal rozhodnutie, rozhodol o opatrení alebo vykonal iný zásah, je povinný vec znova prerokovať a rozhodnúť. V tomto konaní alebo postupe je viazaný právnym názorom ústavného súdu.

Materiálny prístup v chápaní ústavnosti vyžaduje v širšom zmysle akceptáciu a uplatňovanie základných hodnôt demokratickej spoločnosti v rozhodovacej činnosti všetkých orgánov verejnej moci a v užšom zmysle zohľadňujúcom individuálny právno-aplikačný rozmer realizácie práva akceptáciu zachovania ústavne súladného účelu aplikovanej právnej úpravy. V danom prípade to znamená, že ústavný súd na jednej strane nemohol neprihliadnuť na ďalší postup najvyššieho súdu ako dovolacieho súdu (a v nadväznosti aj ďalších súdov), ktorý síce na jednej strane nerešpektoval rozhodnutie o odložení vykonateľnosti namietaného uznesenia – uznesenia najvyššieho súdu sp. zn. 1 ObdoV/21/2010 a 1 ObdoV/22/2010 z 31. mája 2011 – po prijatí sťažnosti na ďalšie konanie, ale na druhej strane v dôsledku jeho ďalšieho postupu sa dosiahol taký stav veci, že konanie o návrhu žalobcu na určenie neplatnosti odstúpenia od zmluvy a na uloženie povinnosti žalovanému v II. rade je už v čase rozhodovania ústavného súdu právoplatne

skončené – je právoplatne zastavené, čo je v prospech sťažovateľa. Táto informácia bola pre rozhodnutie ústavného súdu podstatná. Vychádzajúc z uvedených skutočností, ústavný súd nevyhovel tej časti sťažnosti, v ktorej sa sťažovateľ domáhal zrušenia uznesenia najvyššieho súdu sp. zn. 1 ObdoV/21/2010 a 1 ObdoV/22/2010 z 31. mája 2011. Zrušením označeného rozhodnutia by sa totiž „otvorilo“ (mohlo otvoriť) právoplatne skončené konanie pred všeobecnými súdmi, ktoré skončilo v prospech sťažovateľa.

Ústavný súd napokon rozhodol podľa § 36 ods. 2 zákona o ústavnom súde aj o úhrade trov konania sťažovateľa, ktoré mu vznikli v súvislosti s právnym zastupovaním pôvodným právnym zástupcom (bod 2 výroku tohto nálezu).

Sťažovateľ si uplatnil nárok na úhradu trov konania v čase doručenia sťažnosti ústavnému súdu za dva úkony právnej služby urobené v roku 2011, zvýšené o daň z pridanej hodnoty v sume 314,84 €. Ďalšiu úhradu trov konania za ďalšie úkony právnej služby si sťažovateľ neuplatnil ani po zmene jeho právneho zástupcu. Vzhľadom na uvedené ústavný súd priznal sťažovateľovi úhradu trov konania v požadovanej sume, ktorá bola vypočítaná v súlade s vyhláškou Ministerstva spravodlivosti Slovenskej republiky č. 655/2004 Z. z. o odmenách a náhradách advokátov za poskytovanie právnych služieb v znení účinnom v relevantnom čase (ďalej len „vyhláška“), a to odmenu za dva úkony právnej služby podľa § 14 ods. 1 písm. a) a písm. b) vyhlášky (prevzatie a príprava zastúpenia vrátane prvej porady s klientom, sťažnosť podľa čl. 127 ods. 1 ústavy). Ústavný súd vychádzal zo základnej sadzby tarifnej odmeny za jeden úkon právnej služby za rok 2011, ktorá bola vo výške 123,50 € (1/6 výpočtového základu podľa § 11 ods. 3 vyhlášky), a náhrady hotových výdavkov (režijný paušál) za každý úkon právnej služby vo výške 7,41 € (1/100 výpočtového základu podľa § 16 ods. 3 vyhlášky).

Trovy konania je najvyšší súd povinný zaplatiť na účet pôvodného právneho zástupcu sťažovateľa (§ 31a zákona o ústavnom súde v spojení s § 149 Občianskeho súdneho poriadku) podľa výroku rozhodnutia.

Vzhľadom na čl. 133 ústavy, podľa ktorého proti rozhodnutiu ústavného súdu nie je prípustný opravný prostriedok, toto rozhodnutie nadobúda právoplatnosť dňom jeho doručenia účastníkom konania.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 12. decembra 2013